

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda xidməti fəaliyyət Azərbaycan Polisinin şərəf salnaməsidir

Cənubi Qafqazın yeni təhlükəsizlik sisteminin yaratıcısı olan Azərbaycan Respublikası Avraziya məkanında da etibarlı sülh və möhkəm əsası arxitekturasının formalaşmasına mühüm töhfə verir. Prezident İlham Əliyevin böyük fədakarlığı ilə indi həm global miqyasda, həm də bölgədə sabitliyin və inkişafın unikal modeli qətiyyətlə bərqərar edilir. Ölkəmizin bu nailiyyətinin təməli Böyük Zəfər və ötən 29 il ərzində sabitliyin dayanıqlı əsaslarının yaradılması sahəsində əldə olunan mükəmməl təcrübədir. Sabah yaranmasının 104-cü ildönümünü qeyd edən daxili işlər orqanlarının ictimai əsası qorunması, krimonogen duruma nəzarət, cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində müstəsna xidmətləri isə diqqətə xüsusilə cəlb edir.

İlham Əliyevin təşəbbüsünə global dəstək

Qoşulmama Hərəkatının parlament təmsilçiləri Azərbaycan Prezidentinin sülh və təhlükəsizlik naminə əməkdaşlıq təklifinə birmənalı etimad göstərdilər

İyunun 30-da Heydər Əliyev Mərkəzində Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr olunan Bakı konfransı işə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib. Dövlət başçısı konfransda çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli xanımlar və cənablar. Hörmətli qonaqlar. Azərbaycanı xoş gəlmisiniz. Sizin hamınızı görməyə çox şadam. Ümidvaram ki, şəhərimizdə yaxşı vaxt keçirəcəksiniz. Bu gün zənnimcə Qoşulmama Hərəkatının tarixində vacib bir tədbir keçirilir. Burada - Bakıda biz Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin yaradılışı. Həmrəylik və qarşılıqlı dəstəyin gücləndirilməsi istiqamətində əlavə bir addım olan Azərbaycanın bu təşəbbüsünü dəstəkləyinə görə Qoşulmama Hərəkatına üzv olan dövlətlərə minnətdarlığımı bildirirəm. Azərbaycan parlamentinin səkkiz il ərzində sabit bir üzvü olaraq, sizin sabiq həmkarınız olaraq mən parlament diplomatiyasının və

parlamentlərarası münasibətlərin necə əhəmiyyət kəsb etdiyini yaxşı bilirim. Əminəm ki, parlament şəbəkəmiz təkcə ölkələrimiz arasında həmrəylikə töhfə verməyəcək, eyni zamanda dünyanın müxtəlif parlament təşkilatları ilə sıx iş münasibətləri quracaq. Qoşulmama Hərəkatı Birlişmiş Millətlər Təşkilatından sonra ikinci ən böyük beynəlxalq təsisatdır və əlbəttə ki, biz hamımız səsimizin dünyaya miqyasında əşdilməsini istəyirik. Parlament şəbəkəsi bizim təkcə irəli sürdüyümüz və dəstəyinizi qazandıqımız yeganə təşəbbüs deyil. Digər vacib bir təşəbbüs gənclər şəbəkəsinin səkkiz il ərzində sabit bir üzvü olaraq, sizin sabiq həmkarınız olaraq mən parlament diplomatiyasının və

dir. Bunlar Qoşulmama Hərəkatının institusional inkişafı üçün atılmış addımlardır və hesab edirəm ki, bu istiqamətdə praktiki addımların atılması üçün vaxt yetişib. Azərbaycanın irəli sürdüyü və üzv dövlətlər tərəfindən dəstəklənmiş digər bir təşəbbüs Nyu Yorkda Qoşulmama Hərəkatının Dəstək Ofisinin yaradılmasıdır. Hesab edirəm ki, indi institusional inkişaf istiqamətində daha çox addımların atılması üçün düzgün vaxtdır və bu da öz növbəsində bizə beynəlxalq arenada maraqlarımızı qorumağa və əlbəttə ki, ölkələrimiz arasında həmrəyliyin gücləndirilməsinə kömək edəcək. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının nisbətən yeni üzvüdür. Biz Qoşulmama Hərəkatı ailəsinə 2011-ci ildə qoşulduq və fəaliyyətimizin ilk günlərindən bəri həmrəylik, qarşılıqlı dəstək və Bandunq prinsiplərinin təşviqinə töhfəmizi verməyə çalışmışıq. Biz Bandunq prinsipləri ilə tamamilə razıyıq və bu prinsiplərin ölkələr arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı fəaliyyət üçün yeganə əsas kimi qəbul edirik. Ərazi bütövlüyü, suverenlik, müstəqillik, bir-birinin işləri

nə müdaxilə etməmə - bu prinsiplər bütün ölkələr tərəfindən qorunub saxlanılırdı, heç bir müharibə, münaqişə və ədalətsizlik olmadı. Fəaliyyətimizin ilk günlərindən Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının bütün təşəbbüslərinə çox fəal cəlb olunmuşdur. Hesab edirəm ki, Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etmək üçün Azərbaycanın namizədliyinin yekdil şəkildə dəstəklənməsinin də əsas səbəbi bu idi. 120 ölkənin bu möhtəşəm yekdil dəstəyi 2016-cı ildə nümayiş etdirilmiş və 2019-cu ildə Bakıda biz Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısını təşkil edərək müvəffəqiyyətlə keçirdik və 2019-2022-ci ilə qədər sədrliyi üzərimizə götürdük. Qoşulmama Hərəkatına sədrliyimizin yenə də 120 ölkənin yekdil qərarı ilə 2023-cü ilin axırına kimi uzadılmasını ölkəmizə böyük bir hörmət və fəaliyyətimizin qiymətləndirilməsi əlaməti kimi qəbul edirik. Biz buna görə sizə çox minnətdarıq, sizin dəstəyinizi doğrultmaq və bunun düzgün seçim olduğunu nümayiş etdirmək üçün ölməyən gələni gözləyirik.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi müvəffəqiyyətlə həyata keçirir

İyunun 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Mustafa Şentop Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlət başçısına çatdırdı.

"Dəmir yumruq" yerindədir, bunu heç kim unutmazın"

"Ermənistanla sərhəddə bizim mövqelərimiz daha da möhkəmlənəcək. Əgər Ermənistan sərhədlərin müəyyən edilməsi işində yenə də öz köhnə taktikasına qayılsa, vaxt uzatmağa çalışsa, nəticədə özü peşman olacaq. Biz Ermənistanla baş qaldıran revanşist qüvvələrin hərəkətlərinə diqqətlə baxırıq. Onlar da bunu bilsinlər. Bax, o dağın başında mənim sözlərim yazılıb: "Də-

mir yumruq" yerindədir, bunu heç kim unutmazın". Müzəffər Komandan kimi Şərqi Zəngəzura növbəti səfəri zamanı İlham Əliyev bir daha Ermənistanla sülh danışıqları ərəfəsində bu ölkənin rəhbərliyinin son günlərdəki davranışını, əsassız "status" iddialarını və Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətindəki fəaliyyətsizliyinə toxunaraq bəyan etdi ki, heç kim

Azərbaycanın qabağında dura bilməz. Əgər yenə də Ermənistanla revanşist qüvvələr baş qaldırırsa, bilməlidirlər ki, onları nələrlə gözləyir. Sözü imzası qədər keçərlili olan İlham Əliyev bu qətiyyətliliyi fikirləri ilə məğlub ölkəyə bir daha xəbərdarlıq edərək üzərinə götürdüyü öhdəliyi reallaşdırmağa çağırırdı.

Dostluq və əməkdaşlıq dənizi

Bu həftənin əsas siyasi hadisələrindən biri iyunun 29-da Aşqabadda Xəzər Dövlətlərinin Dövlət Başçıları VI Zirvə Toplantısının keçirilməsi oldu. Azərbaycan, Rusiya, İran, Qazaxıstan və Türkmənistan prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə dövlət başçıları Xəzər dənizində əməkdaşlığa, aktual beynəlxalq və regional məsələlərə, o cümlədən Xəzərin ekoloji problemlərinə dair müzakirələr aparıblar. Azərbaycan dövləti Xəzər dənizinə hər zaman sahilyanı ölkələrlə dostluğu

və əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirən bir imkan kimi yanaşır. Təsəvvürü deyil ki, respublikamızın həyata keçirdiyi enerji və nəqliyyat layihələri, nəhəng logistik infrastrukturun yaradılması Xəzər dənizində əməkdaşlıq və qarşılıqlı inkişafın gücləndirilməsinə kömək edəcək. Bütün bunlarla yanaşı, rəsmi Bakı Xəzərlə bağlı müzakirələrdə özünün milli maraqlarını qətiyyətlə təmin edib. Bu mənada 2018-ci il avqustun

12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində imzalanmış "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında" Konvensiya ölkəmizin xarici siyasətinin böyük uğurudur. Bu konvensiya ilə 20 ildən artıq davam edən danışıqlara yekun vuruldu. Xəzərin hüquqi statusu müəyyən olundu. Bundan əlavə, həmin vaxt Xəzər dənizi dövlətlərinin müvafiq qurumlarının rəhbərləri tərəfindən bu konvensiyadan irəli gələn digər mühüm sənədlər imzalanmışdı.

Dədə Qorqudun vəsiyyətinə sadıq

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı qələbə dünya hərbi tarixinə böyük hərfərlə yazılıb. Bu gün bütün dünya zəfərimizi qəbul etməklə yanaşı, postmüharibə dövründə yaranan reallıqları da dəstəkləyir. Bununla belə, Ermənistanın ağır məlubiyyətdən nəticə çıxarmadığı açıq-aydın görünür. Ermənilər köhnə havanı çalmaqla Minsk qrupunu dirçəltmək, keçmiş Dağlıq Qarabağın statusunu yenidən gündəmə gətirmək kimi mənasız tələblərlə çıxış edirlər.

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 118-ci kitabı çapdan çıxıb

Qardaş Türkiyədə meşə yanğınlarının söndürülməsində iştirak etmiş FHN-in amfibiya təyyarəsi ölkəmizə qayıdıb

Təknəməz çərəksiz qalmayacaq

Ermənistanın dövlət borcu 10 milyard dollara yaxınlaşır

Son ayların təhlili Ermənistanla sosial-iqtisadi durumun getdikcə daha ağır vəziyyətə düşdüyünü, ölkədə insanların böyük məhrumiyyətlər içində yaşamağa məcbur olduğunu göstərir. Bu vəziyyətdən xilas olmaq üçün isə mövcud Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən əhaliyə hansısa inandırıcı perspektiv vəd edilmir. Bütün bunlar Ermənistan iqtidarı ilə əhali arasında daha böyük uçurumun yaranmasıyla müşayiət olunur.

İlham Əliyevin təşəbbüsünə global dəstək

Qoşulmama Hərəkatının parlament təmsilçiləri Azərbaycan Prezidentinin sülh və təhlükəsizlik naminə əməkdaşlıq təklifinə birmənalı etimad göstərdilər
Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Əvvəli 1-ci sah.

Qoşulmama Hərəkatında sədrliyimiz COVID-19 ilə üst-üstə düşdü və Azərbaycan beynəlxalq arenada bu xəstəliklə mübarizədə öz rolunu fəal oynayan ölkələrdən biri idi. Biz Qoşulmama Hərəkatının onlayn Zirvə toplantısının keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etdik, onu 2020-ci ilin may ayında keçirdik və bu, pandemiya ilə mübarizə ilə bağlı yaxşılaşmada söylərimizin Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlər tərəfindən səfərbər edilməsi üçün ilkin addımlardan biri idi. Bunun noticəsində biz 2020-ci ilin dekabr ayında uğurla keçirilmiş, COVID-19 ilə mübarizəyə həsr edilmiş BMT Baş Assambleyanın xüsusi sessiyasının çağırılması ilə bağlı üzv dövlətlər tərəfindən dəstəklənmiş təşəbbüsü irəli sürdük. Bizim söylərimiz təkcə həmrəyliyin gücləndirilməsi və dəstəyin təmin edilməsinə yönəlməmişdir, eyni zamanda ölkələrə dəstək, tibbi və humanitar yardımla bağlı bizim məlumat bazasından istifadə etməyə başlamış Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı üçün də faydalı oldu.

Beləliklə, üzv dövlətlərdə yaratdığımız məlumat bazası bu pandemiya ilə və gələcəkdə baş gələn bəzi istənilən digər xəstəliklə mübarizədə çox faydalı idi və faydalı olmağa davam edir. Biz 80-dən çox ölkəyə maliyyə və humanitar yardımını təmin etmişik. Həmçinin biz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon ABŞ dolları məbləğində ianə etmişik və bu vəsaitin yarısı Qoşulmama Hərəkatının üzv dövlətlərinə birbaşa ayrılmışdır. Beləliklə, COVID-19 ilə mübarizəyə yanaşmamızla bağlı söylərimiz zənnimcə çox mühüm global təsirə malik olmuşdur. Çünki biz peyvənd millətçiliyinə qarşı açıq şəkildə etirazımızı bildiren ölkələrdən biri idik. Hamımızın xatirindədir ki, pandemiyanın ilk günləri və aylarında bəzi zəngin ölkələr onlara lazım olduğundan ola bilsin üç və ya dörd dəfə çox peyvəndləri tədarük edir və bununla da digər ölkələr peyvəndlərə çıxışdan məhrum edirdi. Biz hamımız digər ölkələrin çıxılmaz vəziyyətdə olduğu bir vaxtda zəngin ölkələrin peyvəndlərinin mütləq əksəriyyətindən istifadə etdiyinin şahidi olduq. Buna görə də bizim peyvənd millətçiliyinə qarşı müba-

rizəmiz Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən də dəstəklənmişdir. Hesab edirəm ki, bu da vaksinlərin ədalətli paylanılmasına mühüm təsir göstərmişdir.

Başqa sözlə, Azərbaycan həmişə regional mövzular və global məsələlərə bağlı öz mövqeyini nümayiş etdirirdi və əlbəttə ki, Qoşulmama Hərəkatının sədri olaraq biz ədalət-sizliyə, beynəlxalq hüququn pozulmasına, müxtəlif münafişlərə qarşı sərgilənən selektiv yanaşmaya və ayrıseçkiliyə qarşı mübarizə aparmağa davam edəcəyik. Biz, həmçinin Qoşulmama Hərəkatının üzv dövlətlərinin böyük dəstəyinin də şahidi olduq. Qeyd etdiyim kimi, Qoşulmama Hərəkatına sədrliyin verilməsi və sonra da onun uzadılması ilə bağlı yekdil qərar ölkələrin Azərbaycanla olan münasibətini aydın nümayiş etdirirdi. Şahidi olduğumuz digər vacib bir həmrəylik əlaməti Ermənistan tərəfindən təqribən 30 illik işğaldan sonra torpaqlarımızın azad edilməsi zamanı ölkəmizin yaşadığı ən çətin dövrə təsadüf etdi. Biz öz torpağımızda savaşırdıq, biz ədalətli bərpə edirdik, beynəlxalq hüquq bərpə edirdik. Lakin əfsuslar olsun ki, bəzi ölkələr bizə qarşı kampaniyaya - qaraxayma, böhtan və şantaj kampaniyasına başladılar.

Təəssüflər olsun ki, bu, sadəcə, şifahi kampaniya və ya ictimaiyyəti hamılar deyildi. Bəzi ölkələr bizim bu haqq işimizə BMT, onun Təhlükəsiz-

lik Şurası səviyyəsinə çıxarmağa cəhd etdi. Lakin həmin vaxt Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olan, Qoşulmama Hərəkatında təmsil olunan dostlarımız anti-Azərbaycan mahiyyətli bəyanatı blokladılar. Azərbaycanı qarşı itihamı blokladılar və bununla da ermənipərəst global qüvvələrin Azərbaycanı qarşı hücumuna mane oldular. Biz bu həmrəyliyə görə sizə minnətdarıq.

Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, biz ədalətli bərpə edirdik. Azərbaycan dünyada ən böyük ədalət-sizliklə üzlənmiş ölkələrdən biri idi. Ərazimizin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi etnik təmizləmə ilə noticələndi. Bir milyon azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdü. Bizim tarixi və dini irsimiz erməni işğalçıları tərəfindən yer üzündən silinib. Bu gün azad olunmuş ərazilərə səfər edənlər bu barbarlığın və vandallizmin şahidi ola bilərlər. Məscidlərimizin təhqiri, mədəni və dini abidələrimizin dağıdılması - bunlar faktlardır və bunu heç kəs görmədən gölə bilməz. Ermənipərəst qüvvələr nə qədər də bunu görmədən gəlməyə çalışsalar da, buna müvəffəq ola bilmirlər. Çünki artıq minlərlə, bəlkə on minlərlə insan, o cümlədən xarici qonaqlar, siyasətçilər, parlament sədrləri və üzvləri, jurnalistlər, ekspertlər və sərəvi insanlar azad edilmiş ərazilərə səfər ediblər.

Biz bu münaqişəyə son qoyduq, ədalət və beynəlxalq hüquq bərpə etdik. 2019-cu ildə Bakıda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısında çıxışımızda qeyd etmişdim ki, biz ədalətli və beynəlxalq hüquq müdafiə edəcəyik. Biz bunları bərpə edə bilməyən, başqalarından asılı olmağın nə olduğunu yaxşı bilirdik. Biz uzun illər, təqribən 30 il ərzində bunu gözləyirdik. Gözləyirdik ki, beynəlxalq ictimaiyyət ədalət-sizliyi və işğala son qoyulmasına yardım edəcək. Bu məqsədlə ATƏT 1992-ci ildə Minsk qrupunu təsis etdi və o, bu münaqişənin həll yolunu tapmalı idi. Yəni, işğala son qoyulmalı idi. Əksinə, Minsk qrupu bu münaqişənin əbədi olmasını istəyənlərin öhdə alətə çevrildi.

Bu gün Azərbaycanın münaqişəni həll etməsindən, işğala son qoyulmasından, özünün ərazi bütövlüyünü hərbi-siyasi yollarla bərpə etməsindən sonra Minsk qrupuna ehtiyac yoxdur. Biz Minsk qrupuna artıq əvlidə demirik. Təəssüflər olsun ki, Ermənistan və digərləri onu həyata qaytarmağa çalışır. Lakin biz bunu açıq şəkildə bəyan edirik. Düşünürəm ki, ATƏT-in Minsk qrupu ilə bağlı hər hansı spekulasiya növbəti qeyri-məhsuldar, eyni zamanda regionda mümkün sülhün bərpə olmasına üçün dağıdıcı təsirə malikdir.

2020-ci il noyabrın 10-da 44 gün sürən Vətən müharibəsi nəticəsində Ermənistan kapitulyasiya etməyə və məğlubiyyətini etiraf etməyə məcbur oldu. Daha sonra dünyə meydanında azad edilməmiş digər rayonlardan çıxmağa məcbur edildi. Bunu etməyə bizə, sadəcə, 44 gün kifayət etdi. Ancaq biz bunu 30 ilə yaxın gözlədik. İşğal illəri dövründə, müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə çıxış edərkən mən Ermənistanın qarşı sanksiyaların tətbiqinə çağırırdım. Deyirdim ki, bu problem olacaq və onların iqtisadiyyatına təsir etdi və o, bu münaqişənin həll yolunu tapmalı idi. Yəni, işğala son qoyulmalı idi. Əksinə, Minsk qrupu bu münaqişənin əbədi olmasını istəyənlərin öhdə alətə çevrildi.

Bu gün Azərbaycanın münaqişəni həll etməsindən, işğala son qoyulmasından, özünün ərazi bütövlüyünü hərbi-siyasi yollarla bərpə etməsindən sonra Minsk qrupuna ehtiyac yoxdur. Biz Minsk qrupuna artıq əvlidə demirik. Təəssüflər olsun ki, Ermənistan və digərləri onu həyata qaytarmağa çalışır. Lakin biz bunu açıq şəkildə bəyan edirik. Düşünürəm ki, ATƏT-in Minsk qrupu ilə bağlı hər hansı spekulasiya növbəti qeyri-məhsuldar, eyni zamanda regionda mümkün sülhün bərpə olmasına üçün dağıdıcı təsirə malikdir.

2020-ci il noyabrın 10-da 44 gün sürən Vətən müharibəsi nəticəsində Ermənistan kapitulyasiya etməyə və məğlubiyyətini etiraf etməyə məcbur oldu. Daha sonra dünyə meydanında azad edilməmiş digər rayonlardan çıxmağa məcbur edildi. Bunu etməyə bizə, sadəcə, 44 gün kifayət etdi. Ancaq biz bunu 30 ilə yaxın gözlədik. İşğal illəri dövründə, müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə çıxış edərkən mən Ermənistanın qarşı sanksiyaların tətbiqinə çağırırdım. Deyirdim ki, bu problem olacaq və onların iqtisadiyyatına təsir etdi və o, bu münaqişənin həll yolunu tapmalı idi. Yəni, işğala son qoyulmalı idi. Əksinə, Minsk qrupu bu münaqişənin əbədi olmasını istəyənlərin öhdə alətə çevrildi.

Bu gün Azərbaycanın münaqişəni həll etməsindən, işğala son qoyulmasından, özünün ərazi bütövlüyünü hərbi-siyasi yollarla bərpə etməsindən sonra Minsk qrupuna ehtiyac yoxdur. Biz Minsk qrupuna artıq əvlidə demirik. Təəssüflər olsun ki, Ermənistan və digərləri onu həyata qaytarmağa çalışır. Lakin biz bunu açıq şəkildə bəyan edirik. Düşünürəm ki, ATƏT-in Minsk qrupu ilə bağlı hər hansı spekulasiya növbəti qeyri-məhsuldar, eyni zamanda regionda mümkün sülhün bərpə olmasına üçün dağıdıcı təsirə malikdir.

məli, vahid mövqedən çıxış etməli. Bilirəm ki, bəzi üzvlər arasında müəyyən problemlər var. Düşünürəm ki, Qoşulmama Hərəkatı həmin problemlərin həlli yolunu tapmaq üçün platforma ola bilər. Həmçinin ölkələrimizin maraqlarının müdafiəsi üçün platforma rolunu oynaya bilər. Çünki Qoşulmama Hərəkatının bir çox üzvü oxşar tarix və problemlərə malikdir. Bir çox hallarda ədalətsizliklə üzlənmiş və öz milli maraqlarını müdafiə etməyə çalışır. Biz bunu birlikdə edə bilərik və bunu daha səmərəli edə bilərik. Biz məhz bunun tərəfdarıyıq.

Beləliklə, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində irəli sürdüyü təşəbbüslər həmrəyliyi və qarşılıqlı dəstəyi möhkəmləndirməyə, təsisatımızın institusional inkişafına və bəlkə də müəyyən mərhələdə onun təşkilatı çevrilməsinə yönəlib. Bilirəm ki, Qoşulmama Hərəkatının tarixində bununla bağlı müzakirələr olub və bəlkə də bu müzakirələr yenidən başlamağın vaxtı çatıb. Çünki bu gün biz dünyada global qütbləşmənin, müharibənin, münaqişənin, proqnozlaşdırıla bilməyən vəziyyətin, enerji və humanitar böhranların şahidi oluruq. Hesab edirəm ki, Qoşulmama Hərəkatının təkcə ölkələr üçün maraqlarını müdafiə etmək və bir-birini dəstəkləmək platforması deyil, beynəlxalq arenada daha fəal rol oynamaq üçün platforma da ola bilər. Azərbaycan olaraq biz bunu görmək arzusundayıq və ümid edirik ki, bizim hörmətli qonaqlarımız, Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin parlamentlərinin nümayəndələri bu işə töhfə verəcək və əlbəttə ki, mən də Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçıları ilə məsləhətləşmələrimizi davam etdirəcəyəm.

Əziz dostlar, bizimlə olduğunuzda görə sizə təşəkkür edirəm. Ənənəvi Azərbaycan qonaqpərvərliyini göstərmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Ümid edirəm ki, bu konfrans təkcə çox məhsuldar deyil, həm də ünsiyyət və sıx təmasların qurulması baxımından da yaxşı fürsət olacaqdır. Nəticədə isə biz həmrəylik, qarşılıqlı dəstək və təsisatlarımızın gücləndirilməsində təraqqinin şahidi olacağıq.

Sağ olun.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi müvəffəqiyyətlə həyata keçirir

İyunun 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Mustafa Şentop Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Türkiyə parlamentinin sədri Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin Bakı konfransının əhəmiyyətini vurğuladı, Azərbaycanın Hərəkatına sədrliyi müvəffəqiyyətlə həyata keçirdiyini bildirdi.

Mustafa Şentop Azərbaycan ilə Türkiyə arasında parlamentlərarası əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı. Türk Dövlətləri Təşkilatı, TÜRK PA çərçivəsində əməkdaşlığın vacibliyini qeyd edən Mustafa Şentop İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının üçüncü ümumi konfransı ilə əlaqədar bir müddət əvvəl Azərbaycanda səfərdə olduğunu məmnunluqla xatırladı.

Söhbət zamanı 2019-cu ildə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşü keçirilərkən Türkiyənin ölkəmizin xüsusi dəvəti ilə tədbirdə iştirakının əhəmiyyətini vurğulandı.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyətinin daha da inkişaf etdirilməsinə, onun təsisatlaşmasına mühüm əhəmiyyət verdiyini və bu istiqamətdə bir sıra təşəbbüslərlə çıxış etdiyini bildirdi.

Vəton müharibəsi zamanı Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin BMT Təhlükəsizlik Şurasında Azərbaycana göstərdiyi dəstəyin əhəmiyyətini qeyd olundu.

Pakistan Azərbaycanın Qələbəsinə böyük sevinclə qeyd etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 30-da Pakistan İslam Respublikası Senatının Sədri Məhəmməd Sadiq Sancranini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Məhəmməd Sadiq Sancrani Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti Arif Alvinin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Arif Alviyə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev Məhəmməd Sadiq Sancraninin ölkəmizə səfərinə toxunaraq yüksək səviyyədə olan əlaqələrimizə dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsinin aparılması üçün bu səfərin yaxşı imkan yaratdığını bildirdi.

Dövlətimizin başçısı qardaş Pakistanın hər zaman, xüsusilə də torpaqlarımızın işğalı illərində, İkinci Qarabağ müharibəsi və postmüharibə dövründə ölkəmizə göstərdiyi qardaşlıq dəstəyini yüksək qiymətləndirdi. Prezident İlham Əliyev o vaxt erməni işğalına görə Pakistanın Ermənistanla heç bir diplomatik əlaqə qurmasının xalqımız tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılandığını bildirdi.

Ölkəsinin keçmiş Ermənistan-Azərbaycan münasibətində Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyini daim dəstəklədiyini bildiren Məhəmməd Sadiq Sancrani Pakistan xalqının Azərbaycanın Qələbəsinə böyük sevinclə qeyd etdiyini vurğuladı.

Pakistan İslam Respublikası Senatının Sədri Vəton müharibəsində qazanılan Şanlı Qələbə və torpaqlarımızın işğaldan azad olunması münasibətilə Prezident İlham Əliyevi təbrik etdi.

Qonaq Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin Bakı konfransının əhəmiyyətini vurğuladı.

Söhbət zamanı ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu

əməkdaşlığı məmnunluqla qeyd edildi. Həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə, xüsusilə iqtisadi-ticarət sahələrində əməkdaşlığımızın genişləndirilməsinə, birbaşa həyata əlaqəsinin bərpasının önemi bildirildi.

Tənzilə NARBAYEVA: "Bakıda böyük inkişaf proseslərinin şahidi olduq"

İyunun 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Senatının Sədri Tənzilə Narbayevanı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Tənzilə Narbayeva Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevın salamlarını və ən xoş arzularını Azərbaycan Prezidentinə çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Şavkat Mirziyoyevə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev Özbəkistana dövlət səfərinin nəticələrindən çox məmnun olduğunu vurğuladı, göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirdi, səfərin çox məzmunlu olduğunu qeyd etdi. Səfər zamanı razılaşdırıldığı kimi, aidiyyəti dövlət qurumlarına tapşırıqların verildiyini, əldə edilmiş razılaşmaların həyata keçirilməsi üçün bu məsələlərin

müntəzəm olaraq nəzarətdə saxlanılacağını dedi. Dövlətimizin başçısı səfərin ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin nə dərəcədə güclü olduğunu bir daha nümayiş etdirdiyini bildirdi.

Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin kon-

fransının əhəmiyyətinə toxunan Prezident İlham Əliyev BMT-dən sonra ikinci böyük təşkilat olan Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığın vacibliyini vurğuladı, hazırda Hərəkatın təsisatlaşması istiqamətində Azərbaycan tərəfindən bir sıra təşəbbüslərin həyata keçirildiyini qeyd etdi.

Tənzilə Narbayeva Prezident İlham Əliyevin Özbəkistana dövlət səfərinin Prezident Şavkat Mirziyoyevə və Özbəkistan xalqına dərin təəssürat hissi bağışladığını xüsusi olaraq vurğuladı. Bu səfərin nəticəsi olaraq Özbəkistan rəhbərliyi tərəfindən müvafiq

qurumlara göstərişlərin verildiyini bildirdi.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin əziz xatirəsinə dərin ehtiramla yad edən Tənzilə Narbayeva Ulu Öndörün Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında dostluq əlaqələrinin inkişafına bö-

yük töhfə verdiyini qeyd etdi, Prezident İlham Əliyevin onun siyasətini uğurla davam etdirdiyini dedi.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasını qeyd edən Özbəkistan Senatının Sədri ölkəmizə səfəri çərçivəsində Şuşaya gedəcəklərini vurğuladı. Qonaq bu

gün Azərbaycanın dünyada siyasi, iqtisadi və humanitar xarakterli tədbirlərin keçirildiyi məkana çevrildiyini qeyd etdi.

Tənzilə Narbayeva Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin Bakı konfransının müvəffəqiyyətlə keçirildiyini deyərək bu tədbirə dəvətə görə təşəkkürünü bildirdi. O, bu tədbirin keçirilməsi ilə bağlı təşəbbüsün müəllifinin məhz Prezident İlham Əliyev olduğunu xüsusi vurğuladı, Azərbaycanın çox səmərəli şəkildə Hərəkatına sədrlik etdiyini söylədi.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında parlamentlərarası əlaqələrin vacibliyini qeyd olundu. Parlamentlərin dövlət başçıları tərəfindən əldə olunmuş razılaşmaların həyata keçirilməsi prosesinə dəstək verəcəyi xüsusi vurğulandı.

Qonaq ölkəmizə hər səfərlərində Bakıda böyük inkişaf proseslərinin şahidi olduqlarını bildirdi.

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 118-ci kitabı çapdan çıxıb

Biz real işlərin tərəfdarıyıq və gələcəkdə bölgənin inkişafı ilə bağlı bizim çox aydın təsəvvürümüz var, biz birlik nə istəyirik və bundan sonra da öz məqsədlərimizə çatmaq üçün bütün imkanlardan istifadə edəcəyik. Postmünaqişə dövrü ilə bağlı əsas məsələlər bundan ibarətdir və bu işlərin böyük hissəsi 2021-ci ildə, bir hissəsi isə bu ilin üç ayında görüldü. Əgər bütün bunlar gündəlik həyatda öz əksini taparsa, doğrudan da, Cənubi Qafqazda sülh, əmin-amanlıq olar, müharibə riskləri xeyli dərəcədə azalar və beləliklə, biz rahat yaşaya bilərik. Azərbaycan xalqına xas olan yüksək xüsusiyyətləri nəzərə alaraq qurub-yarada bilərik.

çısının çıxışında və suallara cavabında Azərbaycanın tarixi və bugünkü realıqlar, multikultural dəyərlər əksini tapıb.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana səfərə gəlməsi Qırğız Respublikasının Prezidenti Sadır Japarov ilə görüşü, iki ölkə arasında sənədlərin imzalanması haqqında informasiyalar, prezidentlərin mətbuat bəyanatlarının mətnləri, habelə dövlət başçısının Türkiyəyə və Belçikaya işğar səfərlərinə dair materiallar da bu nöşrdə yer alıb.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpa və yenedənqurma işlərini daim icra etməyə davam edən Prezident İlham Əliyev martın 20-də Törtər rayonuna səfər edərkən Suqovuşan qəsəbəsində fərdi evdə aparılmış təmir-bərpa işləri, 144 şagird yerlik tam orta məktəbdə təhsilin vəziyyəti ilə tanış olub. Dövlət başçısı qəsəbədə yeni məscidin və turizm kompleksinin təmələqoyma mərasimlərində, Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsinin açılışında iştirak edib. Prezident Suqovuşanda bayram tonqalının öndən Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. Təbrikin mətni və səfər haqqında geniş informasiyalar yeni kitabda toplanıb.

"Azərnoşr" tərəfindən buraxılan çoxcildliyin 118-ci kitabının hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Əvvəli 2-ci səh.

Sonra Milli Məclisin Sədri **Sahibə QAFAROVA** çıxış edərək dedi: - Zati-aliləri, cənab Prezident, icazənilə sessiyanı açıram. Zati-aliləri, cənab Prezident. Möhtərəm parlamentarilər. Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Bu gün sizin hamınızı Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin Bakı konfransında salamlamaqdan məmnunluq və şərəf duyuram. Zati-aliləri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin bu gün bizimlə birlikdə olması bizim üçün şərəfdir. Bütün iştirakçılardan Zati-aliləri, cənab Prezidentə Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin yaradılması üçün nəcib təşəbbüsünə görə dərin minnətdarlığımızı bildirmək istərdim.

Cənab Prezidentin bu gün Bakı konfransına ünvanladığı ilhamverici müraciət onun Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində üzvlər arasında çoxşaxəli əməkdaşlıq vasitəsilə Hərəkat daxilində birliyin gücləndirilməsinə möhkəm sadiqliyinin sübutudur.

Hörmətli iştirakçılar, Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilməsi 18-ci sammitində dövlət və hökumət başçıları Qoşulmama Hərəkatının parlamentariləri arasında qarşılıqlı fəaliyyəti, əməkdaşlığı genişləndirməyi və dərinləşdirməyi qərara aldılar. Ötən ilin noyabrında Madriddə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təşəbbüsünə uyğun olaraq biz Parlamentlərarası İtti-

faqın 143-cü assambleyası çərçivəsində Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin təsis etdiyi. Bu gün Bakı konfransında Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan 40-dan çox ölkənin parlamentariləri və 8 beynəlxalq parlament təşkilatı təmsil olunur. Biz bunu üzv dövlətlərin parlamentlərarası əməkdaşlığa verdiyi əhəmiyyətin əyani göstəricisi hesab edirik. Konfrans həmçinin Şöbənin global parlament diplomatiyasında gələcək fəal iştirakına dair ümidlərimizi və inamımızı artırır.

Hörmətli iştirakçılar, Bakı konfransı həqiqətən də əlamətdar hadisə olacaq. Biz tədbirin gedişində Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin fəaliyyət metodlarına dair nizamnamə, eləcə də Şöbənin rəsmi loqosu və bayrağını qəbul etməyə hazırlaşırıq. Biz həmçinin qarşıdakı 3 il müddətinə Şöbənin sədrini və sədr müavirlərini seçməyə hazırlaşırıq. Bakı konfransının

daha bir əlamətdar xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, o, Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsü ilə iyunun 30-na - Beynəlxalq Parlamentarizm Gününə təsadüf edir.

Əziz dostlar, fürsətdən istifadə edərkən mən bu əlamətdar hadisə münasibətilə sizin hər birinizi təbrik edirəm. Mən həmçinin ümidvar olduğumu bildirirəm ki, Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin konfransı öz fəaliyyəti vasitəsilə global miqyasda parlamentlərarası əməkdaşlığa töhfəsini verəcək.

Xanımlar və cənablar, biz pandemiyanın mənfəi təsirləri, eləcə də postpandemiya dövründə global miqyasda dirçəliş istiqamətində Qoşulmama Hərəkatının artırılmasına kömək edəcəyini, həmçinin üzv ölkələrin narahat edən məsələlərlə məşğul olmağa parlamentarilərə kömək göstərəcəyinə əminlik ifadə olundu. Vurğulandı ki, Azərbaycan tərəfi Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin bütün üzv dövlətlərin maraqlarına uyğun qurulmasını təmin etmək üçün mövcud mexanizmlər və resurslardan istifadə edib.

Sonda "Bakı Bəyannaməsi" və "Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin İş Qaydalarına dair Nizamnamə" qəbul edildi, təşkilatın rəsmi loqosu və bayrağı təsdiq olundu, qurumun sədri və sədr müavirləri seçildi. Konfrans 3 gün davam edəcək.

Bakıda Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin konfransı çərçivəsində nümayəndə heyəti rəhbərlərinin iclası keçirilib

İyunun 30-da Bakıda Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin konfransı çərçivəsində nümayəndə heyəti rəhbərlərinin iclası keçirilib. Bakı konfransı "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclası giriş sözü ilə açan Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarova gündəlik barədə məlumat verib.

Sahibə Qafarova sözü nümayəndə heyətləri rəhbərlərinə verməmişdən əvvəl BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının sədri Abdulla Şahidin videomüraciəti nümayiş etdirilib.

Abdulla Şahid bu günlərdə Azərbaycana səfəri çərçivəsində qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan xalqına, Prezident İlham Əliyevə, Milli Məclisin rəhbərliyinə öz təşəkkürünü bildirib.

"Mən COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə Azərbaycan Prezidentinin səylərini yüksək qiymətləndirir və öz dərin təşəkkürümü bildirirəm", - deyir A.Şahid vurğulayıb.

Parlament çoxtərəfliliyindən danışan BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasının sədri bildirib ki, qlobal çağırışlar fonunda Qoşulmama Hərəkatı və Parlament Şəbəkəsinin rolu xüsusi önəm kəsb edir. O deyib: "Biz mövcud problemləri yalnız bir beynəlxalq səylər nəticəsində birgə həll edə bilərik. Bu işdə parlamentlər də öz sözünü deməlidir. Qlobal problemlərə qarşı səylərimizi birləşdirməliyik".

Sonra Parlamentlararası İttifaqın prezidenti Duarte Pacheco və Parlamentlararası İttifaqın Baş katibi Martin Çunqonqun videomüraciəti təqdim olunub.

Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının dünyada nüfuzunun artdığını diqqətə çatdıran Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) Sədri Mustafa Şentop ölkəmizin Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinə də uğurla sədrlik edəcəyini vurğulayıb.

"Azərbaycan çox bacarıqlı və müdrik siyasət yürüdür. Ərazi bütövlüyünü bərpa edən Azərbaycan regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün bütün səylərini ortaya qoyur. Koronavirusla mübarizə zamanı çoxtərəfliliyin no qədər vacib olduğunu bir daha gördük. Qlobal məsələlərlə qlobal

işbirliyi şəklində mübarizə aparılmalıdır. Terror bu gün bütün dünyanın gündəmində duran əsas məsələdir", - deyir Mustafa Şentop vurğulayıb.

Azərbaycanın otuz il ərzində uzun yol qət edərək öz siyasi kursunu uğurla yürütdüyünü və regionun əsas oyunçusuna çevrildiyini vurğulayan Pakistan Senatının Sədri Məhəmməd Sadiq Sancranı bildirib ki, dünyanın aparıcı təşkilatlarından biri olan Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq arena da bölünməyə və qütbləşməyə qarşı öz təsirini davam etdirir və dünya ölkələrinin sülhün, əməkdaşlığın təmin olunmasına töhvə verməyə imkan yarada- caq. O, həmçinin Bakı Bəyannaməsinin ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin inkişafına da mühüm töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

İordaniya Nümayəndələr Palatasının Sədri Əbdül Korim Əl Deqmi qeyd edib ki, bu gün Rusiya-Ukrayna fonunda dünyanın yenidən bloklara bölünməsinin şahidi oluruz: "Biz Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin bu böhranın həllinə töhfə verəcəyini gözləyirik. Digər tərəfdən, İordaniya dünyanı Suriya və İraqın orazi bütövlüyünün qorunmasına çağırır. Dünyada və Yaxın Şərqdə sülhün açarı Fələstin probleminin ədalətli həllidir".

İclasda həmçinin digər çıxış edənlər - Misir Senatının Sədri Abdel Vahab Abdel Rzaeq, Cibuti Milli Məclisinin Sədri Məhəmməd Əli Houmed, Mərakeş Nümayəndələr Palatasının Sədri Raçid Talbi El Alami, Əlcəzair Milli Assambleyasının Sədri Brahim Buqali və Ərəb Parlamentinin prezidenti Adel Əl-Asumi ölkələrinin Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin fəaliyyətini dəstəklədiyini vurğulayıblar. Onlar Parlament Şəbəkəsinin sülhə və inkişafa xidmət göstərəcəyinə inandıqlarını söyləyiblər.

Dünyada baş verən hadisələrdən bəhs edən parlamentarilər Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin beynəlxalq aləmdə sülhə və təhlükəsizliyə töhfə verəcəyinə ümidvar olduqlarını bildiriblər. Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransında iştirakçıların sayının çoxluğunu öz ölkələrinin Şəbəkəsinin fəaliyyətində effektiv olacağına inamının ifadəsi kimi dəyərləndiriblər.

Vurğulanıb ki, vaxtında yaradılan Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsi mütərəqqi bir parlament mexanizmi olacaq. Qonaqlar Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransını yüksək səviyyədə təşkil etdiyi üçün Azərbaycanı minnətdarlıqları ilə təşəkkür ediblər.

Qeyd edək ki, tədbirdə dünyanın 40-dan çox ölkəsinin parlament nümayəndə heyətlərinin, 9 beynəlxalq parlament təşkilatının təmsilçiləri iştirak edirlər. Nümayəndə heyətinin tərkibində 15 ölkənin parlament sədri də yer alıb.

Konfrans iyulun 1-də işini başa çatdıracaq.

İyunun 30-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransında iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopla görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumatına görə, Sahibə Qafarova TBMM Sədri İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Madriddə təsis olunmuş Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransı keçirilib. Konfrans "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr edilib. Müasir dünyada parlament diplomatiyasının rolunun gücləndirilməsi bir vaxtda bu mövzu çox aktualdır.

Milli Məclisin Sədri deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin konfransındakı çıxışı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Prezident İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının qlobal səviyyədə gedən proseslərdə rolunu dəyərli fikirləri Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyət istiqamətlərini

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumatına görə, Sahibə Qafarova qonağı salamlayaraq Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransında iştirak etməyə təşəkkürünü bildirib. Diqqətə çatdırıb ki, konfrans "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" kimi aktual mövzuya həsr olunub. Spiker deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin konfransındakı çıxışında dünyadakı mövcud vəziyyətlə bağlı fikirlərini söylədi. Azərbaycan Prezidentinin fikirləri Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsinə də mühüm rol oynayır.

Məhz Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının

İyunun 30-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan Misir Ərəb Respublikası Senatının Sədri Abdel Vahab Abdel Rzaeq ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumatına görə, Sahibə Qafarova qonağı Azərbaycanda salamlamaqdan məmnunluğunu bildirib. Azərbaycan parlamentinin spikeri Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin konfransına qatıldığına görə qonağa minnətdarlığını ifadə edib.

Milli Məclisin Sədri deyib ki, məhz Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi yaradılıb və Bakıda onun konfransı keçirilib. O, konfransda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışını xüsusi vurğulayıb. Qeyd edib ki, Prezident öz nitqində dünyada bugünkü vəziyyət barədə fikirlərini bölüşüb və Qoşulmama Hərəkatının qlobal səviyyədə gedən proseslərdə əhəmiyyətini qeyd edib. Prezident İlham Əliyevin bir sıra aktual məsələlərlə bağlı toplantıda səsləndirdiyi fikirlər Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsinə də mühüm rol oynayır.

Spiker Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığın vacibliyini vurğulayıb.

Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqlik münasibətləri Şuşa Bəyannaməsi ilə ən yüksək zirvəsinə çatıb

müəyyənləşməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, bu cür tədbirlər Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin parlamentləri arasında əməkdaşlığın inkişafı baxımından olduqca zəruridir.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin bugünkü səviyyəsi birlik və həmrəyliyəmizin yeni bir təzahürüdür. 44 günlük Vətən müharibəsində qardaş Türkiyənin Azərbaycana birmənalı siyasi və mənəvi dəstəyi bu birliyin ən parlaq nümunəsidir. Sahibə Qafarova bildirib ki, iyunun 15-də biz "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında" Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının birinci ildönümünü qeyd etdik. Dövlət başçılarımızın qətiyyəti və iradəsi sayəsində Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqlik münasibətləri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə ən yüksək zirvəsinə çatıb. Bu sənəd ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlığın mahiyyətini əks etdirir və onları qarşısında dayanan yeni hədəfləri və məqsədləri müəyyənləşdirir.

Səminə sözlərə görə təşəkkürünü bildirən Türkiyə Böyük Millət Məclisi-

nin Sədri Mustafa Şentop Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü və Milli Məclisin Sədri İlham Əliyevin iştirakı ilə Madriddə yaradılmış Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin əhəmiyyətindən danışdı. O, Azərbaycan Prezidentinin Bakı konfransındakı çıxışını yüksək qiymətləndirib, toxunduğu məsələlərin əhəmiyyətini qeyd edib.

Qonaq Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransının yüksək səviyyədə təşkil edildiyinə görə minnətdarlığını ifadə edib. Azərbaycanın bu təşəbbüsünü böyükdiklərini bildirib. O, Türkiyənin həmişə qardaş Azərbaycanı təşəbbüslərini dəstəklədiyini və onun yanında olduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransını xalqlarımız təmsilçiləri olan parlamentlərimizin bir araya gəlməsi və mühüm məsələləri müzakirə etməsi baxımından çox önəmlidir.

Söhbət zamanı Mustafa Şentop dünyada analoqu olmayan Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin bundan sonra da inkişaf edəcəyinə və möhkəmlənəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər də müzakirə olub.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkmənistan Parlamenti Məclisinin Sədri ilə görüşüb

İyunun 30-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransında iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Türkmənistan Milli Çenqəşi (parlament) Məclisinin Sədri Gülşat Məmmədova ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumatına görə, Sahibə Qafarova qonağı salamlayaraq Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransında iştirak etməyə təşəkkürünü bildirib. Diqqətə çatdırıb ki, konfrans "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" kimi aktual mövzuya həsr olunub. Spiker deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin konfransındakı çıxışında dünyadakı mövcud vəziyyətlə bağlı fikirlərini söylədi. Azərbaycan Prezidentinin fikirləri Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməsinə də mühüm rol oynayır.

Məhz Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının

Parlament Şəbəkəsi yaradılıb və bu gün Bakıda onun konfransı keçirilir. Milli Məclisin Sədri konfransın Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin parlamentləri arasında əməkdaşlığın inkişafı baxımından əhəmiyyətini qeyd edib.

Sahibə Qafarova dost və qardaş ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafından danışaraq yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin münasibətlərin inkişafında böyük rol oynadığını qeyd edib. O, Azərbaycan Prezidentinin bu günlərdə Türkmənistana səfərini xatırladaraq bu səfər zamanı keçirilən görüşlərin, aparılan danışıqların iki ölkə arasında münasibətlərin daha da möhkəmlənməsinə böyük töhfə verdiyini vurğulayıb.

Azərbaycan-Türkmənistan münasibətlərinin inkişafında hər iki ölkənin parlamentlərinin əhəmiyyətini vurğulayan Sahibə Qafarova bu sahədə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qruplarının fəaliyyətini təqdir edib.

Azərbaycana səfərindən məmnunluğunu bildirən Türkmənistan Parla-

menti Məclisinin Sədri Gülşat Məmmədova Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransının əhəmiyyətindən danışdı və bu tədbirə dəvətə görə təşəkkürünü bildirdi.

Qonaq Azərbaycan Prezidentinin Bakı konfransında çıxışını yüksək qiymətləndirib, toxunduğu məsələlərin əhəmiyyətini qeyd edib. O, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransının yüksək səviyyədə təşkilinə görə minnətdarlığını bildirib, Azərbaycanın bu təşəbbüsünü böyükdiklərini deyib.

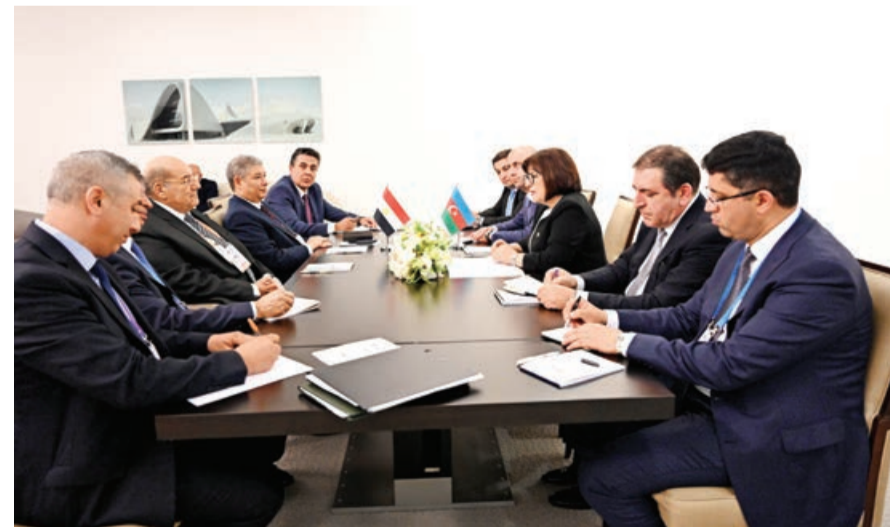
Azərbaycanın və Türkmənistanın qanunverici orqanları arasında əməkdaşlığın yüksək qiymətləndirilməsini və münasibətlərin inkişafını vurğulayıb.

Türkmənistan Parlamenti Məclisinin Sədri xalqlarımız dorin tarixi köklərin, mənəvi və mədəni dəyərlərini birləşdirərək, bunları qoruyub gələcək nəsillərə çatdırmağın vacib olduğunu diqqətə çatdırıb.

Söhbət zamanı tərəfləri maraqlandıran digər mövzularda da fikir mübadiləsi aparılıb.

Yasəmən MUSAJEVA,
"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Misir Ərəb Respublikası Senatının Sədri ilə görüşüb

layaraq təşkilatın Parlament Şəbəkəsinin də fəaliyyətini uğurlu olacağına əminliyini bildirib.

Milli Məclisin Sədri dövlətlərarası münasibətlərin möhkəmlənməsində parlamentlərin xüsusi rolundan danışdı. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə həyata keçirilən quruculuq və bərpa işlərindən bəhs edib. O, tezliklə iki ölkə arasında sülh sazişinin imzalanacağına inamını ifadə edib.

Misir Ərəb Respublikası Senatının Sədri Abdel Vahab Abdel Rzaeq Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin konfransına onu dəvət etdiyinə görə Milli Məclisin Sədriyə təşəkkürünü bildirib. Konfransın yüksək səviyyədə təşkil olunduğu-

nu deyən qonaq Azərbaycanın bu təşəbbüsünü böyükdiklərini qeyd edib. O, bu tədbirin dünyada sülhün və sabitliyin təmin olunmasına töhfə verəcəyinə əminliyini bildirib.

Abdel Vahab Abdel Rzaeq Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyini və ölkəmizin təşəbbüsü ilə bu qurumun Parlament Şəbəkəsinin yaradılmasına görə təbriklərini çatdırıb. Qonaq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Bakı konfransında çıxışını yüksək qiymətləndirib, toxunduğu məsələlərin əhəmiyyətini qeyd edib və Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin Bakı konfransının işinə müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Qonaq parlamentlərarası münasibətlərinin inkişafında maraqlı olduqlarını bildirib.

Misir parlamentinin spikeri Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad ediyinə görə bir daha öz məmnunluğunu ifadə edərək, hazırda bu torpaqlarda gedən quruculuq işlərini təqdir edib.

Söhbət zamanı tərəfləri maraqlandıran digər mövzular ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın daxili işlər orqanları -

104

Cənubi Qafqazın yeni təhlükəsizlik sisteminin yaratıcısı olan Azərbaycan Respublikası Avrasiya məkanında da etibarlı sülh və möhkəm asayiş arxitekturasının formalaşmasına mühüm töhfə verir. Prezident İlham Əliyevin böyük fədakarlığı ilə indi həm global miqyasda, həm də bölgədə sabitliyin və inkişafın unikal modeli qətiyyətlə bərqərar edilir.

Ölkəmizin bu nailiyyətinin təməli Böyük Zəfər və ötən 29 il ərzində sabitliyin dayanıqlı əsaslarının yaradılması sahəsində əldə olunan müqəddəs təcrübədir. Sabah yaranmasını 104-cü ildönümünü qeyd edən daxili işlər orqanlarının ictimai asayişin qorunması, kriminalizmə nəzarət, cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində müstəsna xidmətləri isə diqqəti xüsusilə cəlb edir.

Böyük Zəfərin fədakarları

Vətənə, xalqa, Ulu Öndərin irsinə, Prezidentin kursuna sədaqət andına daim sadiq olan Azərbaycan Polisi şanlı missiyasını, məsuliyyətli fəaliyyətini indi daha yeni, təkmil istiqamətlərdə davam etdirir, strukturda aparılan islahatların real nəticələrini görür. Bu əlamətdar tarixi - peşə bayramını isə fəaliyyətindəki uğurları yaratdığı yüksək əhvali-ruhiyyə ilə, həm də Böyük Zəfərin sevinc təəssülatları altında keçirir.

104-cü ildönümün daxili işlər orqanları üçün yalnız tarixi gün deyil, həm də görülən işlərin kompleks dəyərləndirilməsi və daha səmərəli fəaliyyətin müəyyənləşdirilməsi baxımından mühüm məqamdır. Bu mənada Azərbaycan Polisi növbəti peşə bayramında yüksək vətənpərvərlik və məsuliyyətli xidmətlə əldə etdiyi nailiyyətlərini hesabətini verir və bundan nəticələr çıxarır. Həmçinin Vətən müharibəsindən sonra yaranan reallıqları doğrultmuşu tələblər əsasında yeni fəaliyyət istiqamətlərini formalaşdırır.

Ən əsası isə xalqımızın böyük iftixarına çevrilən tarixi Zəfərimiz şəxsi heyət üçün müqəddəs dəyər kimi qəbul edilir. Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun hər bir bölgəsində, məntəqəsində artıq öz şərafətli fəaliyyətlərini layiqətlə həyata keçirən daxili işlər orqanlarının əməkdaşları peşə bayramını böyük coşqu və inamla qarşılayırlar.

Zəfərdən bizi 20 aya yaxın vaxt ayırır. Bu müddət xalqımızın qələbəni tam mahiyyəti ilə təhlil etməyə və onun nəticələrinə düzgün qiymət verməyə kifayət edir. "Dəmir yumruğu" ilə 32 illik amansız müharibəyə qətiyyətlə son qoyan Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qazandığı Zəfər Azərbaycan tarixinin dönlük mərhələsidir. İkinci ədədliş münasibəyə son qoyan, Ulu Öndərin müqəddəs vəsiyyətini yerinə yetirən, Qafqaz regionunun bundan sonrakı iqtisadi, geosiyasi, hərbi müqəddəratını, asayişini dəyişdirən tarixi Zəfər Silahlı Qüvvələrimizin, habelə daxili işlər orqanlarının və Daxili Qoşunların müqəddəs gücə çevrildiyini təsdiqlədi.

Hüquq-mühafizə, o cümlədən daxili işlər orqanlarının böyük əməkdarlığı sayəsində Azərbaycan uzun illərdir təhlükəsizlik əsasında çevrilib, ölkəmizdə ictimai asayiş birmənalı təmin olunub. Vətən savaşında

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə xidməti fəaliyyət Azərbaycan Polisinin şərəf salnaməsidir

əldə edilən Zəfərlə bu sabitlik dövlət başçımızın söyi ilə artıq bütün Qafqaz bölgəsinə də yayılır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmini, separatizm və təcavüz elementlərinin məhv edilməsi bütünlüklə regionun ictimai ab-havasına müsbət təsir göstərir, sabitliyə maneə yaradan faktorları aradan qaldırır.

Daxili işlər orqanları Vətən savaşının ilk dağınıqlarından etibarən Ali Baş Komandanın müəlləh əsgerləri kimi vəzifə borclarını şərəflə, məsuliyyətlə icra etməyə başladılar. Qeyd edək ki, hələ Birinci Qarabağ savaşını dönməndə ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə daxili işlər orqanlarının və Daxili Qoşunların şəxsi heyəti rəşadətli döyüşmüş, böyük qəhrəmanlıq örməyi yaratmışdır. Öncəki savaşda 932 əməkdaş şəhid olmuş, 681 nəfər yaralanmışdır. Vətən savaşında isə Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının 66 hərbiçisi şəhid olmuş, 346 nəfər isə yaralanmışdır. Cənab Prezident tərəfindən 1377 hərbi qulluqçu yüksək dövlət təltiflərinə, 4 nəfər "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adına layiq görülmüşdür.

Ön cəbhənin qəhrəmanları, arxa cəbhənin mübarizləri

Birinci Qarabağ müharibəsində və Vətən savaşında şəhid olan əməkdaşlar daim böyük ehtiram və minnətdarlıqla anılır. Onların şanlı irsi yaşadılmaqda yanaşı, ailələri, doğmaları da daim nazirliyin himayəsindədir. Həmçinin döyüşlərdə yaralanmış və iştirak etmiş əməkdaşlar və hərbi qulluqçular qayğı, diqqətlə əhatə olunublar.

Vətən savaşında iştirak etmiş və daxili işlər orqanlarında fəaliyyət göstərmək arzusunda olan gənclərə də xüsusi şərait yaradılır. Fiziki hazırlığın vəziyyəti, ümumi bilik səviyyəsi və dünyagörüşü müvafiq tələblərə cavab verdiyi təqdirdə onlar xidmətə qəbul edilir. İndiyədək bu kateqoriyadan olan 580, eləcə də şəhid ailələrindən 124 gənc daxili işlər orqanlarında xidmətə qəbul ediliblər.

Xatırladaq ki, Azərbaycanda hərbi vəziyyətin elan olunması ilə əlaqədar 22 şəhər və rayonda komendant saati tətbiq edilmişdi. 2020-ci ilin sentyabr ayının 28-dən dekabrın 12-dək qüvvədə olan komendant saati dövründə daxili işlər orqanları yalnız hərbi vəziyyət rejiminin tətbiq edildiyi inzibati ərazi vahidlərində deyil, ümumiyyətlə, respublika üzrə səfərbər oldular.

Hələ Ermənistan təslimçilik aktını imzalamamış və savaş bitməmiş müddətdə Prezident böyük müdriklik və uzaqgörənliklə "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvafiq qəti xüsusi idarəetmənin təşkili haqqında" fərman imzaladı. 29 oktyabr 2020-ci il tarixli fərmana əsasən, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə hər rayon üzrə xüsusi idarəetməni həyata keçirən müvafiq komendantlıqların yaradılması qərar

alandı. Fərman imzalandıqdan dərhal sonra bütün ərazilər üzrə komendantlıqlar yaradıldı, müvafiq komendantlar təyin olundu. Daxili İşlər Nazirliyinin və digər dövlət strukturlarının təmsilçilərinin iştirakı ilə ərazi komendantlıqları işğaldan azad olunmuş ərazilərdə giriş-çixışın xüsusi rejiminin tətbiqindən başlayaraq bütün digər istiqamətlər üzrə mühüm vəzifələri icra etdilər.

İndi isə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə polis orqanlarının idarə və şübhələri təşkil olunub, əməkdaşlar, eləcə də Daxili Qoşunların hərbi qulluqçuları xidməti vəzifələrini layiqincə yerinə yetirirlər. Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə müvafiq postlar qurulub, təhlükəsizliyə tam nəzarət olunur.

Daxili İşlər Nazirliyinin şəxsi heyətinin ön cəbhəyə yanaşı, arxa cəbhədə də şərəfli xidməti ilə Vətən savaşında qazanılan qələbəyə töhfələr verməsi dövlət, millət, Ulu Öndərin əbədiyaşar ruhu və Prezident tərəfindən 1377 hərbi qulluqçu yüksək dövlət təltiflərinə, 4 nəfər "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adına layiq görülmüşdür.

Müasir və uğurlu təcrübə

Dövlət müstəqilliyi bərpa edildikdən sonra respublikada daxili sabitliyin təmin edilməsi, əməliyyat şəraitinin və kriminalogen durumun sabitləşdirilməsində, qanunçuluğun və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsində polis göstərdiyi xidmətləri, fədakarlıqları ictimaiyyət yaxşı bilir və qiymətləndirir. Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi düzgün və müdrik yolla qətiyyətlə irəliləyən şəxsi heyət Prezidentin qarşısına qoyduğu məsuliyyətli vəzifələrin sədaqətlə icrasını üçün gecolünməli səfərbər oldu.

Vətəndaşların əmin-amanlığının, təhlükəsizliyinin yüksək səviyyədə təmin edildiyi dövlət icimoi Azərbaycan daim möhkəmləndirir. Ölkəmiz yenə də əhalinin say nisbəti üzrə cinayətlərin azlığına görə dünyada öncül mövqeyini qoruyur.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilən fəal hüquq-mühafizə siyasətinin məntəqi nəticəsi olaraq, ölkəmizdə möhkəm təməllərə söykənən ictimai asayiş və sabitlik etibarlı qorunur. Daxili işlər orqanları tərəfindən əvvəlki illərdə əldə olunmuş müsbət nəticələrin inkişaf etdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülür. Eyni zamanda daxili işlər orqanları və Daxili Qoşunlar cinayətkarlığa mübarizə, ictimai asayişin qorunması, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, xüsusi karantin rejimi dövründə nəzarət-profilaktik vəzifələrin öhdəsindəndən la-yiqincə gəlib, beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli kütləvi tədbirlərdə, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə təhlükəsizliyi etibarlı təmin edib və hazırda da öz işini sədaqətlə davam etdirir.

İnformasiya texnologiyalarının global miqyasda dinamik inkişafı təəssüf ki, bu təsirin cinayətkarlığa transformasiyasına da güclü təkan verir. Müxtəlif kibernetik təhlükələrin, o cümlədən insanların müasir texnologiyalarla bağlı yetərinə məlumat-sızlığından bəhrələnmək tələpənən talamaları və bu kimi digər halların sayını artırır. Yaranmış vəziyyətə daxili işlər orqanlarının da qarşısına yeni vəzifələr qoyur, həmçinin bu sahədə mübarizə tədbirlərinin daha müasir texnologiyaları ilə aparılmasını tələb edir. Ona görə də nazirlik əməkdaşları beynəlxalq miqyasda mövcud olan ən modern təcrübəni mənimsəmək üçün davamlı surətdə təlimlərə cəlb olunur, yenilikləri mənimsəyir və fəaliyyətlərində uğurla tətbiq edirlər.

Ümumilikdə isə ötən il ərzində ölkədə 31131 cinayət qeydə alınıb. Cinayətlərin 84 faizini böyük ictimai təhlükə törətməyən və az ağır növlər təşkil edib. Həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri və istintaq hərəkətləri ilə cinayətlərin 88,9 faizinin açılması təmin edilmişdir. O cümlədən ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin 82,9, qeyri-əşkar şərhadə baş verənlərin 83,4, şəxsiyyət əleyhinə olanların 97,9, mülkiyyət əleyhinə olanların 79,9 faizi açılıb. Vətəndaşların iştirakı ilə açılan cinayətlərin sayı isə 39 faiz artaraq 7837 fakt təşkil edib.

Ötən il şəxsiyyət əleyhinə olan cinayətlər, o cümlədən qəsdən adam öldürmələr, adam öldürməyə cəhdlər, qəsdən sağlamlığa az ağır zərər vurmalar, odlu silahın tətbiqi ilə baş verən cinayətlər, yetkinlik yaşına çatmayanlar tərəfindən törədilən cinayətlər, oğurluqlar, soyğunçuluqlar azalıb. Həyata keçirilən əməliyyat tədbirləri 873 kriminal qrup zərərsizləşdirilib, odlu silah saxlayan və daşıyan 188 şəxs cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmişdir.

Cari ilin birinci rübü üzrə əməliyyat-xidməti fəaliyyətin nəticələri də müsbətdir. Bu müddətdə qeydə alınmış cinayətlərin 84 faizinin açılması təmin olunub, qeyri-əşkar şərhadə baş verən cinayətlərin, mülkiyyət əleyhinə olanların, o cümlədən oğurluqların, soyğunçuluqların, quldurluqların, hədə-qorxu ilə tələb etmələrin, avtonəqliyyat vasitəsinin qaçırılmasının açılması ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yaxşılaşmışdır. Ağır və xüsusilə ağır cinayətlərə görə axtarılan şəxslərin tutulmasının nəticələri yüksək, 556 nəfərdən ibarət 220 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib.

Amma bütün bunlar heç də arxayınlıq yaratmır, şəxsi heyət xidməti fəaliyyəti daha məsuliyyətlə davam etdirir. Onlar kriminalogen duruma nəzarət, cinayətkarlığa qarşı mübarizə, qanunçuluğun və hüquq qaydasının qorunması sahəsində əldə olunan müsbət təcrübəni daim təkmilləşdirir, onu müasir dövrün çağırışlarına uyğunlaşdırır. Əməliyyat-xidməti fəaliyyətdəki müsbət nəticələrə bərabər, ümumi işə məni təsir göstərən halların mövcudluğu da nəzərə alınaraq

hər tərəfli təhlil əsasında onların aradan qaldırılması, xidməti fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı qərarlar qəbul edilir.

Global bələyə qarşı səmərəli mübarizə

Narkomaniya dünyanın əsas bəlalardan biridir və global təhlükəsizliyin mühüm təhdidləri sırasında qəbul olunur. Artıq birmənalı etiraf edilir ki, narkomaniyaya qarşı mübarizə yalnız birgə beynəlxalq səmərəli, global əməkdaşlıq səmərəli nəticə verər bilər. Yeni hansısa lokal, regional miqyasda əldə olunan nailiyyət təəssüf ki, uzunmüddətli olmur, çünki narkomaniyaya sərhəd tanımır və gec-tez kənar təsirlər özünü acı nəticələrlə göstərir.

Bununla belə faktların müqayisəli təhlilində əsaslanaraq Azərbaycanda narkomaniyaya qarşı uğurlu mübarizə aparıldığını deyə bilərik. Bu mübarizənin əsası da məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev qoyub. 1993-cü ildən cinayətkarlığa qarşı mübarizə və kriminalogen durumun nəzarətə götürülməsi ilə bağlı Ümummilli Lider tərəfindən aparılan fəaliyyətin əsas istiqamətlərindən biri bu sahə idi. Prezident İlham Əliyev də narkomaniyaya qarşı mübarizəni daxili işlər orqanları ilə yanaşı, digər hüquq-mühafizə strukturları qarşısında əsas hədəflərdən biri kimi elan edib. Dövlət başçısının əsas tələbi odur ki, bu bələyə qarşı mübarizədə uğurlu beynəlxalq təcrübə mənimsənilməli, müasir üsullardan istifadə ediləməlidir.

Narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin və narkomanlığın qeydə alınması məqsədilə hər il sayının son illərlə müqayisədə statistik təhlilini aparanda müəyyən artım görünür, o onlara qarşı mübarizədə daha çox irəliləyiş faktları əsasında aydın müşahidə edə bilərik. Ötən il əvvəlki dövrə müqayisədə 1,1 ton çox - 3 ton 45 kiloqram narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarılib, 174 tondan artıq narkotik xassəli bitki aşkarlanıb məhv edilmişdir. Cari ilin birinci rübündə isə qanunsuz dövriyyədən 1 ton 64 kiloqram narkotik vasitə çıxarılib və həmin əməllərə görə 1689 nəfər məsuliyyətə cəlb olunub.

Bu bələyə qarşı mübarizədə hər kəsin ümumi işə real töməyi vacibdir. Xüsusi vurğulanmalıdır ki, müvafiq sahədə vətəndaşların məlumatları əsasında müsbət nəticələr olan çoxsaylı əməliyyat keçirilib, həmin cinayətlərin açılmasında fəal vətəndaşlıq mövqeyi sərgiləyən vətəndaşlar çoxdur. Qanunvericilikdəki son dəyişikliklər də bu sahədəki vəziyyətin müsbətə doğru dəyişməsinə imkan yaradacaq.

Bununla yanaşı, uzun bir dövrü əhatə edən araşdırmalardan sonra artıq belə bir düzgün beynəlxalq rəy formalaşmış ki, narkomanlığa qarşı mübarizədə ən sət cəza tədbirlərindən daha çox məhz təbliğat prosesi effektivdir. Daxili İşlər Nazirliyi də bu məqamı fəaliyyətdə xüsusilə nəzərə alır. Yeniyetmələr

və gənclər arasında antinarkotik təbliğat daha məqsədyönlü şəkildə davam etdirilir və daha kreativ, hədəfə çatma vasitələrlə iş qurulur.

İslahatlar müsbət nəticə verir

Prezidentin rəhbərliyi altında ölkədə aparılan islahatlar kursu nəticəsində Azərbaycan öz tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayır və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən "ən islahatçı ölkələr" sırasında qəbul olunur. Ölkəmizin dinamik sosial-iqtisadi yüksəlişi, yüksələn vətəndaş rifahı və möhkəm sabitliklə yanaşı, elə tarixi Zəfər də bu islahatların real nəticələridir.

Şübhəsiz ki, islahat prosesi daxili işlər orqanlarından da yan keçməz. Nazirlikdə islahatlar kampaniyası xarakterli dəyişikliklər, cənab Prezidentin tələb etdiyi kimi, real nəticələrin qazanılmasına yönələn sistemli tədbirlər əsasında tətbiq olunur. Strukturda elə bir sahə, istiqamət, xidmət yoxdur ki, son illər orada islahat aparılmamış və müsbət dəyişiklik əldə edilməsin. Bir sözlə, Daxili İşlər Nazirliyində Prezidentin tapşırıq və tövsiyələri əsasında yeniləşmə prosesi davam edir və əldə olunan nailiyyətlər müvafiq beynəlxalq qurumlar tərəfindən də etiraf edilir.

Xidmətin müxtəlif sahələri üzrə şəxsi heyətin hazırlığının artırılması, xüsusən keçirilən praktiki təlimlər ümumilikdə fəaliyyətin müqəmməl və səmərəli olmasının əsas elementidir.

Qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi sahəsində funksiyalar ardıcılıqla həyata keçirilir. Nəzərə alaq ki, vətəndaşla sıx, bir-birə başa tomasda olan strukturlar arasında daxili işlər orqanları ən sürətlə dayanır. Bu baxımdan əməkdaşlardan peşəkərlilik, məsuliyyətlə yanaşı, sağlam, səmimi ünsiyyət vərdisləri tələb olunur, etik davranış məsələləri xüsusi nəzarətdə saxlanılır.

Bu tədbirlər ilbوی davam edir. Nazirlik sistemində keçirilən peşə hazırlığı məşğələlərində etik davranış qaydalarına dair mövzular tədris olunur, rəhbər vəzifəli şəxslər üçün məşğələlər keçirilir, əməkdaşlar ölkədə və xarici dövlətlərdə təşkil olunan tədbirlərdə iştirak edirlər. Etik davranış qaydalarına riayət olunması sahəsində qarşıda duran vəzifələr bəzi xidmətinin şəxsi heyəti ilə keçirilən təlimlərdə də ətraflı diqqətə çatdırılır, həmçinin təhsil-tədris proqramları əsasında Polis Akademiyasının kursantlarına korupsiyaya qarşı mübarizə və etik davranış mövzusu xüsusi fənn kimi tədris olunur.

Vətəndaş məmnunluğu davamlı olaraq artır

Vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi, vətəndaşların müraziətərinə baxılması və qəbulu işinə daha böyük həssaslıqla yanaşılması Prezident İlham Əliyevin qarşısına qoyduğu əsas vəzifələrdəndir. Bu istiqamətlərdə, o

cümlədən ərizə və şikayətlərin obyektiv, həssaslıqla araşdırılması yönündə genişmiqyaslı fəaliyyət aparılır. Vətəndaşların qəbulu və minlərlə müraziətərin araşdırılması zamanı qaldırılan məsələlərin əksəriyyətinin qanunauyğun həllini tapdığını, "102" xidmətinə, qaynar xətlərə daxil olmuş, sosial şəbəkələrdə yayılmış hər bir müraziətə çevik reaksiya verildiyini, cinayətlər nəticəsində vurulmuş maddi ziyanın təxminən 90 faizinin ödənildiyini, əhaliyə göstərilən elektron xidmətlərin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirildiyini xüsusi qeyd etməliyik.

Dövlət başçısının tapşırığı əsasında daxili işlər naziri tərəfindən bölgələrdə mütəmadi vətəndaş qəbülləri keçirilir. Belə qəbüllər zamanı vətəndaşların polis orqanlarının fəaliyyəti ilə bağlı müraziətləri dinlənilir, problemlərinin operativ həlli nəzarətə götürülür. Müraziətlərin böyük əksəriyyəti yerində öz həllini tapır. Vətəndaş müraziətlərinə baxılması işinin daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə DİN-in rəsmi internet saytında (mia.gov.az) "Müraziət statusunu yoxla" xidməti də əlavə olunub. Yeni yaradılan xidmət bu sahədə aparılan işlərin daha çevik, şəffaf və keyfiyyətli təşkili ilə yanaşı, müraziətin vətəndaş tərəfindən addım-addım izlənilməsi və cavab alınması proseslərini asanlaşdıraraq üstünlüklərə malikdir. Ümumiyyətlə, xidməti fəaliyyətdə müasir texnologiyaların tətbiqi və idarəetmədə elektronlaşdırmanın genişləndirilməsi prioritetdir.

Əminlik ki, daxili işlər orqanlarının şəxsi heyəti ötən 104 ildə olduğu kimi, bundan sonra da fəaliyyətini layiqincə, peşəkərliliklə həyata keçirəcək, hər bir şəxsin hüquq və azadlığının, qanuni mənafehinin etibarlı müdafiəsini təşkil edəcək, ölkədə əmin-amanlığın davamlılığını təmin edilməsi üçün qüvvə və bacarığını sərgiməyəcək. Prezident İlham Əliyevin dövlətçilik və müstəqillik kursunun sadiq icraçısı olan Azərbaycan Polisinin şəxsi heyəti sabitliyin, asayişin, daxili təhlükəsizliyin keşiyində daim əzm və qətiyyətlə dayanacaq.

Bunun bariz nümunəsi olaraq, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında möhtəşəm qələbələrə nəticələnmiş Vətən müharibəsi günlərində ölkədə hərbi vəziyyət rejimini etibarlı təmin edən şəxsi heyət bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərdə öz şanlı xidmətini böyük əzm və peşəkərliliklə davam etdirir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə xidməti fəaliyyət Azərbaycan Polisinin şərəf salnaməsidir.

Prezident İlham Əliyevin daxili işlər orqanlarına, onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə, şəxsi heyətinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə, infrastrukturunun yenilənməsinə göstərdiyi ali diqqət və qayğı, fəaliyyətinə verdiyi dəyər və etimad şəxsi heyətdə böyük minnətdarlıqla qarşılanır.

İnanırıq ki, Azərbaycan Polisi Vətənə, xalqa, Ulu Öndərin irsinə, möhtərəm Prezidentin kursuna sədaqət andına daim sadiq qalacaq, bu şərəfli yoldan zərrə qədər də sapmayacaqdır. Müzəffər Sərkərdaminin qazandığı Zəfərin müstəqilliyimiz kimi daim əbədi olması naminə daxili işlər orqanlarının hər bir əməkdaşı xüsusi sayılır, qətiyyətlə, fədakarlıqla xidmət göstərəcək.

İxtiyar HÜSEYİNLI, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının dəniz nəqliyyatı işçilərinin təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycanda dəniz nəqliyyatının inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə

Bəndəliyev Azər Bulud oğlu
Əliyev Nəsim Mürsəl oğlu
Məmmədov Lətif Xoca oğlu
Məmmədov Paşa Zakir oğlu
Səfərov Balakəşi Məmmədəğa oğlu
Səfərov Niyaz Ağabala oğlu

"Tərəqqi" medalı ilə

Abbasov Elnur Oruc oğlu
Abdullayev Elşad İslam oğlu
Eyyubov Elçin Əbdülməcidi oğlu
Əliyev Bəhman Mikayıl oğlu
Əliyev Hümbət Məcid oğlu
Əliyev Mədəd Abbas oğlu
Hüseynov Rəşad Kamil oğlu
İsrəfilov Oruc Qurban oğlu
Kərimov İntiqam Şahbaz oğlu
Məmmədov Qədir Qoca oğlu
Oruçlu İlqar Absətdər oğlu
Səlimov Eldar Nuhbala oğlu

"Gəmiçilik sahəsində xidmətlərə görə" medalı ilə

Aliyev Mehbalı Alı oğlu
Aslanov Ramiz Xanbala oğlu
Dadaşov Yavər Məmməd oğlu
Əliyev Əbdülobli Əhədulla oğlu
Hüseynov İlqar Tofiq oğlu
Məmmədov Tahir Ziyat oğlu
Pənahalyev Şəmil Feyruz oğlu
Süleymanov Rizvan Rəzaxan oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 iyun 2022-ci il

Azərbaycan Respublikasının dəniz nəqliyyatı işçilərinə "Əməkdar mühəndis" fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycanda dəniz nəqliyyatının inkişafında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə "Əməkdar mühəndis" fəxri adı verilsin:

Qarayev Tələh Mürvət oğlu
Şəfaqatov Oktay Gülməmməd oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 iyun 2022-ci il

Bir sıra birinci instansiya məhkəmələri hakimlərinin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Məhkəmə-Hüquq Şurasının təkliflərini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini, habelə "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 113-cü maddəsinin ikinci hissəsinin 12-ci bəndini və 114-cü maddəsinin üçüncü hissəsinə rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Aşağıdakı hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilsin:

Bağirov Məhəmməd Abdüləli oğlu - Füzuli Rayon Məhkəməsinin hakimi və sədri
Əmirxanova Kəmalə Fərman qızı - Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin hakimi
Mustafayev Nofəl Qara oğlu - Tovuz Rayon Məhkəməsinin hakimi.

2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 iyun 2022-ci il

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 537-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 537-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 537-VIQD nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı haqqında Əsasnamənin 2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunla təsdiq edilmiş "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə gə-

rə" Azərbaycan Respublikası medalının təsviri"nin 2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.3. həmin Qanunla təsdiq edilmiş "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı haqqında Əsasnamənin 2-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi nəzərdə tutulur;

1.4. həmin Qanunla təsdiq edilmiş "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikası medalının təsviri"nin 2.1-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi nəzərdə tutulur.

2. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı ilə təltif etmək səlahiyyəti Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər nazirinə verilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlən-

"Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə Qırğız Respublikasının Maliyyə Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2022-ci il aprelin 20-də Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə Qırğız Respublikasının Maliyyə Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Anlaşma Memorandumu qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Anlaşma Memorandumunun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Qırğız Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 iyun 2022-ci il

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 9-cu bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1992, № 23, maddə 996; 1993, № 23-24, maddə 676; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 5, maddə 251; 2003, № 12 (I kitab), maddə 677; 2005, № 4, maddə 291; 2006, № 10, maddə 846; 2007, № 3, mad-

də 213; 2008, № 6, maddələr 452, 472; 2009, № 1, maddə 4, № 5, maddə 312, № 7, maddələr 514, 515, № 12, maddə 974; 2010, № 3, maddə 174, № 11, maddə 960; 2011, № 11, maddə 992; 2012, № 7, maddə 664, № 11, maddələr 1036, 1048, 1061; 2013, № 5, maddələr 460, 478, № 10, maddə 1143, № 12, maddə 1477; 2014, № 6, maddələr 612, 623; 2015, № 12, maddə 1447; 2016, № 12, maddələr 1979, 2040; 2017, № 1, maddələr 16, 27, № 7, maddə 1311, № 10, maddə 1771, № 11, maddə 1962, № 12 (I kitab), maddələr 2242, 2269; 2018, № 2, maddə 168, № 3, maddə 387, № 5,

maddələr 841, 859, 874, № 6, maddə 1190, № 11, maddə 2207, № 12 (I kitab), maddələr 2465, 2516; 2019, № 3, maddə 369, № 5, maddə 790, № 11, maddə 1693, № 12, maddə 1909; 2020, № 5, maddə 506, № 11, maddələr 1324, 1325, № 12 (I kitab), maddələr 1428, 1430; 2021, № 1, maddə 9, № 12, maddələr 1322, 1324, 1325) 2-ci maddəsində "Azərbaycan Dəmir Yollarının 140 illiyi (1880-2020)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı" hissəsinin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda yeni hissə əlavə edilsin:

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" medalı."

Maddə 2. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Maddə 3. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikası medalının təsviri" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 may 2022-ci il

Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı haqqında ƏSASNAMƏ

Maddə 1. Təltif edilən şəxslər

1.1. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı ilə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, əcnəblər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər aşağıdakı xidmətlərinə görə təltif edirlər:

1.1.1. ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı mühüm layihələrin hazırlanmasında və onların hə-

yata keçirilməsində fəal iştiraka görə;

1.1.2. ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı obyektiv informasiyanın yayılmasına və görülmə işlərinin təbliğinə verilən töhfəyə görə;

1.1.3. ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsində və möhkəmləndirilməsində göstərilən xidmətlərə görə.

Maddə 2. Təltif edən orqan

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı ilə bu Əsasnamənin 1-ci maddəsində göstərilən şəxslər müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təltif edirlər.

Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikası medalının təsviri

Maddə 1. Medalın ümumi təsviri

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı (bundan sonra - medal) bürüncdən tökülmüş və gülmüş suyuna çəkilmiş, dairəvi formalı, diametri 36 mm olan lövhədən ibarətdir.

Maddə 2. Medalın ön tərəfi

2.1. Medalın ön tərəfi dairəvi xətlə haşiyələnmişdir, mərkəzində müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) embleminin elementləri olan günəş, yarpaq, dağ (zirvə) və dalğa rəmzli kvadratlardan ibarət kompozisiya təsvir edilmişdir.

2.2. Medalın ön tərəfində yuxarıdan aşağıya doğru çevrə boyunca "ƏTRAF MÜHİTİN MÜ-

HAFİZƏSİ SAHƏSİNDƏ FƏRQLƏNMƏYƏ GÖRƏ" sözləri həkk olunmuşdur və yuxarı hissənin mərkəzində, yazılın arasında, səkkizguşəli ulduz təsvir edilmişdir.

2.3. Medalın ön tərəfinin səthi nahamardır, dairəvi xətt, emblem, səkkizguşəli ulduz və sözlər relyeflidir, boz rəngdədir.

Maddə 3. Medalın arxa tərəfi

3.1. Medalın arxa tərəfi hamar səthlidir, mərkəzində "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ EKOLOGİYA VƏ TƏBİİ SƏRVƏTLƏR NAZİRLİYİ" sözləri həkk olunmuşdur.

3.2. Medalın arxa tərəfinin aşağı hissəsində medalın seriyası və nömrəsi göstərilir.

3.3. Bütün yazılar və rəqəmlər relyefli və boz rəngdədir.

Maddə 4. Medalın elementləri

4.1. Medal paltara bərkidilmək üçün elementi olan 50 mm x 37 mm ölçülü xara lentə iki halqa və ilgək vasitəsilə birləşdirilir. Xara lentin yuxarı hissəsinə 40 mm x 5,5 mm, aşağı hissəsinə isə 40 mm x 5,5 mm ölçülü boz rəngli metal lövhə bərkidilmişdir.

4.2. Xara lentin üzərində mərkəzdə 7 mm enində boz, mərkəzdən sağ və sol kənarlara doğru 15 mm enində tünd göy rəngli şaquli zolaqlar təsvir edilmişdir.

4.3. Medal paltarın yaxasına bərkidilmək üçün elementi olan, eyni xara lentdən üz çəkilmiş 37 mm x 10 mm ölçülü qəlib əlavə edilir.

"Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində fərqlənməyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalı

məyə görə" Azərbaycan Respublikasının medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 537-VIQD nömrəli Qanundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 iyun 2022-ci il

Dostluq və əməkdaşlıq dənizi

2022-NJI YILIN 29-NJY İYUNU, AŞGABAT ŞƏHƏRİ
Azərbaycanın Xəzərlə bağlı siyasəti bu dəyərlərə söykənir

Bu həftənin əsas siyasi hadisələrindən biri iyunun 29-da Aşqabadda Xəzəryanı Dövlətlərin Dövlət Başçıları VI Zirvə Toplantısının keçirilməsi oldu. Azərbaycan, Rusiya, İran, Qazaxıstan və Türkmənistan prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə dövlət başçıları Xəzər dənizində əməkdaşlığa, aktual beynəlxalq və regional məsələlərə, o cümlədən Xəzərin ekoloji problemlərinə dair müzakirələr aparıblar.

Sahilyanı dövlətlər arasında əməkdaşlığı gücləndirən siyasət

Azərbaycan dövləti Xəzər dənizinə hər zaman sahilyanı ölkələrlə dostluğu və əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirən bir imkan kimi yanaşır. Təsədüfi deyil ki, respublikamızın həyata keçirdiyi enerji və nəqliyyat layihələri, nəhəng logistik infrastrukturun yaradılması Xəzəryanı dövlətlər arasında iqtisadi inteqrasiyanı gücləndirir, onların Xəzər dənizi vasitəsilə Avropa və dünya bazarlarına çıxışına böyük töhfələr verir. Bütün bunlarla yanaşı, rəsmi Bakı Xəzərlə bağlı müzakirələrdə özünün milli maraqlarını qətiyyətlə təmin edib. Bu mənada 2018-ci il avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində imzalan-

mış "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında" Konvensiya ölkəmizin xarici siyasətinin böyük uğurudur. Bu konvensiya ilə 20 ildən artıq davam edən danışıqlara yekun vuruldu, Xəzərin hüquqi statusu müəyyən olundu.

Bundan əlavə, həmin vaxt Xəzəryanı dövlətlərin müvafiq qurumlarının rəhbərləri tərəfindən bu konvensiyadan irəli gələn digər mühüm sənədlər - Xəzər dənizində müxtəlif cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlıq haqqında protokol, Xəzəryanı dövlətlərin hökumətləri arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq haqqında saziş, Xəzəryanı dövlətlərin hökumətləri arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş, Xəzər dənizində insidentlərin qarşısının alınması haqqında saziş və sərəhdə xidməti idarələrin

əsas prinsipləri də razılaşdırılmışdı. Bu prinsiplər Azərbaycanın hər zaman boyan etdiyi kimi, dövlətlərin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə hörməti, Xəzərin sülh, mehriban qonşuluq və dostluq zonasına çevrilməsini ehtiva edir.

Azərbaycanın töhfələri

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın hüquqi bazasının yaradılmasında fəal iştirak edib, bu işə özünün tarixi töhfələrini verib. Hələ 12 il əvvəl, 2010-cu ildə Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıları Bakıda keçirilmiş III Zirvə Toplantısı Xəzəryanı dövlətlər arasında əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsinə yol açdı. Məhz həmin Zirvə toplantısında regionda təhlükəsizliyin və sabitliyin qorunub saxlanması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyan "Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" imzalanmışdı. Sazişdə ilk dəfə konseptual olaraq suverenlik və bəliqçilik zonaları yüksək səviyyədə razılaşdırılmışdı. Bununla yanaşı, Bakıda keçirilən toplantıda Xəzəryanı dövlətlərin Xəzər dənizində əməkdaşlığının

əsas prinsipləri də razılaşdırılmışdı. Bu prinsiplər Azərbaycanın hər zaman boyan etdiyi kimi, dövlətlərin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə hörməti, Xəzərin sülh, mehriban qonşuluq və dostluq zonasına çevrilməsini ehtiva edir.

4 il əvvəl Aktauada imzalanan konvensiya isə Xəzərin təhlükəsizlik və sabitlik dənizində çevrilməsi üçün hüquqi baza yaradıdı, bu bölgədə mehriban qonşuluğu, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı möhkəmləndirən yeni imkanlara yol açdı. Prezident İlham Əliyev Aktauada keçirilmiş V Zirvə Toplantısında bildirmişdi ki, qəbul edilən qərarlar Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf etdirilməsi, Xəzər regionunda təhlükəsizliyin və sabitliyin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcək.

Ötən dövrün mənzərəsi göstərir ki, indi sahilyanı dövlətlər arasında münaqişələri daha da möhkəmlənib. Başqa cür desək, Xəzər dənizi sahilyanı dövlətlər arasındakı dostluğu və əməkdaşlığı daha da gücləndirib.

Prezident İlham Əliyevin VI Zirvə Toplantısında qeyd etdiyi kimi, bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizin əsasını bütün tərəflərin mənafelərinin nəzərə alınması, Xəzəryanı dövlətlərin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, müstəqilliyinə hörmət və bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq təşkil edir.

Xəzərin əməkdaşlıq potensialı böyükdür

Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları sonuncu Zirvə toplantısı 4 il əvvəl keçirilmişdi. Təbii ki, aradan ötən dövrün məzmunu müzakirələr üçün gündəlik formalaşdırıb. Bu baxımdan Aşqabadda keçirilən VI Zirvə Toplantısı vacib müzakirələrlə yadda qaldı. "Xəzər dənizi bizim regionun xalqlarının rifahının yüksəldilməsinə yönəlmiş bir çox beynəlxalq və regional layihələrin mühüm tərkib hissəsidir. Qarşılıqlı faydalı iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı, investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, etibarlı və təhlükəsiz kommunikasiyaların qurulması, yüksək rentabelli və ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqi üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına çalışmaq sahilyanı dövlətlərin əsas prioritetləri olaraq qalır" deyə Prezident İlham Əliyev ölkəmizin bu məsələyə verdiyi töhfələri diqqətə çatdırıb.

Ölət Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının tikilməsi və istifadəyə verilməsi Xəzərdə nəqliyyat-logistika infrastrukturunun inkişafı işinə Azərbaycanın mühüm töhfəsidir. Zəngəzur dəhlizi isə Xəzəryanı dövlətlərin beynəlxalq nəqliyyat əlaqələrinin inkişafına və şaxələnməsinə yol açacaq.

Bütövlükdə Azərbaycanın həyata keçirdiyi layihələr Xəzəryanı ölkələrin əməkdaşlığını daha da dərinləşdirir. O cümlədən respublikamızda görülmüş işlər Xəzər dənizi regionunun inkişaf etmiş infrastrukturuna malik iri beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilməsi üçün böyük potensialı olduğunu göstərir.

Rəşad CƏFƏRƏLİ,
"Azərbaycan"

"Dəmir yumruq" yerindədir, bunu heç kim unutmasın"

İlham Əliyev Kəlbəcərdən Ermənistan rəhbərliyinə və revanşistlərə sonuncu xəbərdarlığını etdi

"Ermənistanla sərəhdə bizim mövqelərimiz daha da möhkəmlənəcək. Əgər Ermənistan sərəhdərinin müəyyən edilməsi işində yenə də öz köhnə taktikasına qapılırsa, vaxt uzatmağa çalışsın, nəticədə özü peşman olacaq. Biz Ermənistanla baş qaldıran revanşist qüvvələrin hərəkətlərinə diqqətlə baxırıq. Onlar da bunu bilsinlər. Bax, o dağın başında mənim sözlərim yazılıb: "Dəmir yumruq" yerindədir, bunu heç kim unutmasın".

Müəffər Komandan kimi Şərqi Zəngəzura növbəti səfəri zamanı İlham Əliyev bir daha Ermənistanla sülh danışıqları ərəfəsində bu ölkənin rəhbərliyinin son günlərdəki davranışını, əsasən "status" iddiaları və Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətindəki fəaliyyətsizliyinə toxunaraq boyan etdi ki, heç kim Azərbaycanın qabağında dura bilməz. Əgər yenə də Ermənistanla revanşist qüvvələr baş qaldırsa, bilməlidirlər ki, onları nələrlə gözləyir.

Sözü imzası qədər keçirli olan İlham Əliyev bu qətiyyətli fikirləri ilə məğlub ölkəyə bir daha xəbərdarlıq edərək özünü gütdürdüyi öhdəliyi reallaşdırmağa çağırırdı. Qalib Komandan revanşistlərə, Ermənistan rəhbərliyinə çatdırırdı ki, boş-boş bəhanələr səsləndirmək, köhnə iddialardan ol çəkməmək yalnız özlərinə ziyan vuracaq. Çünki Azərbaycan Qarabağ məsələsinə artıq həll edib. Nə "status" var, nə də "Dağlıq Qarabağ".

Komando hərbi hissələrimiz Ermənistanla gözdədir

Ali Baş Komandan bu mesajları 26 İyun - Silahlı Qüvvələr Günü Kəlbəcərdəki Komando hərbi hissəsinə döyüş bayrağını verilməsi həsr olunmuş təntənəli mərasimində səsləndirdi. Təbii ki, bunu təkcə məğlub Ermənistanın rəhbərliyi deyil, o ölkənin əhalisi də seyr etdi və deyilənlərə şahid oldu.

Düşməne gözdəgi verən növbəti Komando hərbi hissəsinin Kəlbəcərdə yaradılması Ermənistanla revanşistlərə həmişə mesaj idi: istənilən an "dəmir yumruq" işə düşə bilər. Hadrutdan sonra Kəlbəcərdə bu tipli hərbi hissənin açılması təbii ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsindən sonra ordu quruculuğunu daha da gücləndirdiyini təsdiq edir. Komando qüvvələri bütün digər silahlı birləşmələrlə bərabər ölkə qarşısında duran bütün vəzifələri yerinə yetirmək, ərazi bütövlüyünü müdafiə etmək və sərəhdərimizi qorumaq üçün bütün imkanlara malikdir. Tezliklə digər rayonlarımızda da Komando hərbi hissələrinin yaradılması planlaşdırılır.

Hazırda bütün sərəhdə boyunca yerləşən Azərbaycan Ordusunun arsenalındakı lovazimatlar modernləşdirilib. Həm öz istehsalımız, həm də xaricdən alınan texnikalar, silah-sursatlar ordumuzun gücünü xeyli artırır. Müharibədən ötən ilyarın ərzində dövlət Silahlı Qüvvələrimizin daha da müasir silahlarla təchiz edilməsi istiqamətində yeni müqavilələr imzalanıb. Artıq həmin müqavilələrin bir hissəsi icra olunur, ölkəmizə yeni silahlar, ən müasir texnikalar gətirilir və gətiriləcək. Ermənistanla sərəhdə mövqelərimiz daha da möhkəmlənəcək.

Məğlub ölkə yenə də özünə "quyu qazır"

Hərbiçilər qarşısında çıxışında Ali Baş Komandan Azərbaycanın müharibə istəmədiyini bir daha boyan edərək dedi ki, bölgədə təhlükəsizliyin təminatı yalnız sülh müqaviləsindən keçir. Əgər sülh müqaviləsi imzalanarsa, yaranacaq bütün imkanlardan Ermənistan da yararlanacaq və düşdüyü iqtisadi, sosial batıqlıqdan qurtulma şansı yaranacaq.

Zəngəzur dəhlizinin açılması bölgənin nəqliyyat-tranzit imkanlarını genişləndirəcək. Bölgə Asiya ilə Avropa arasında nəqliyyat xəlinə çevriləcək və "3+3" əməkdaşlıq platformasında təmsil olunan ölkələrə əlavə iqtisadi dividendlər qazandıracaq. Lakin görünən odur ki, Ermənistan hələ də 10 noyabr bəyanatında özünə götürdüyü öhdəliklərin icrasını yerinə yetirməkdən boyun qaçırmaqdadır. Çünki Azərbaycan böyük xərclər tələb edən öhdəliyini yerinə yetirdiyi halda, bu ölkə cəmi bir neçə kilometrlik yolun çəkilişini reallaşdırırdı.

İlham Əliyev də haqlı olaraq boyan edirdi ki, əgər Azərbaycan Naxçıvanla əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışımaq çətin olacaq və Azərbaycan Ermənistanla birgə yaşayış, normal qonşuluq münasibətlərinin qurulmasına yönəlmiş bütün səyləri "quyu qazır".

İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bu yanaşma Ermənistanı çıxılmaz vəziyyətə gətirib çıxaracaq. Ona görə də məğlub Ermənistan hökuməti İkinci Qarabağ müharibəsinin dərnsini unutmamalıdır. Həmin dərnsi yaxşı öyrənməli və Azərbaycana qarşı hər hansı ərazi iddialarından çəkinməlidir.

Çünki İrəvan hakimiyyətinin destruktiv siyasəti Azərbaycanda dəhlizlə bağlı sort addımların atılması imkanlarını gündəmə gətirir. Siyasi müzakirələrdə Zəngəzur dəhlizi açılmasa, Laçın dəhlizinin ermənilərin istifadəsinə bağlanması təklifi də irəli sürülür. Niyə də yox!

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Dünya forumunda işğal zamanı dağıdılmış Azərbaycan şəhərlərindən də danışıldı

İlham ƏLİYEV: "2020-ci il Vətən müharibəsindən sonra bizim üçün dayanıqlı şəhər inkişafı daha böyük dəyər kəsb edir"

20 illik tarixində Dünya Şəhər Forumu ilk dəfədir ki, Mərkəzi-Şərqi Avropadakı şəhərlərin problemlərini Polşanın Katovitsə şəhərində müzakirə etdi. Katovitsə forumun keçirildiyi günlərdə bütün dünya şəhərlərinin paytaxtı sayıldı. Tədbirin ana şüarı belə idi: "Şəhərlərimizi daha yaxşı gələcək üçün dəyişirik".

Qeyd edək ki, bu forum 2002-ci ildə BMT-nin təşəbbüsü ilə yaradılıb və hər iki ildən bir keçirilir. Məqsəd şəhərlərin insanlar üçün daha rahat olmasını təmin etməkdir. Bu dəfə forumdakı əsas diskussiyalarda 6 mövzu oha-tə oldu: ədalətli şəhərlər, şəhərlərin yaşıl aqibəti, innovasiyalar və texnologiyalar, şəhərlərin dayanıqlılığını artırılması, planlaşdırılması və s. Ən vacib məqamlardan biri odur ki, Ukraynada gedən müharibənin təsiri altında dağıdılan şəhərlərin bərpası da bir mövzu kimi tədbirdə əlavə müzakirə olundu.

İkinci Dünya müharibəsində Avropanın ağır dağıntılarına məruz qalan şəhərlərinin sayı-hesabı yox idi. Onlardan bəzilərini xatırlayaq: Rusiyada Volqoqrad, İngiltərədə Koventri, Almaniyada Drezden... Bu siyahını xeyli uzatmaq mümkündür. Ona görə ki, təkcə keçmiş SSRİ-də dağıntıya məruz qalan şəhərlərin və digər yaşayış məntəqələrinin sayı minlərlə idi. Bu, uzaq keçmişdir. Təəssüf ki, 3-cü minilliyin əvvəlində də dünyada dağılan şəhərlərin sayı azalmadı. Ərəb ölkələrində,

postsovet məkanında müharibələr uzandıqca, xarabazarlıqlara çevrilən şəhərlərin, yaşayış məntəqələrinin sayı durmadan artmaqdadır. Polşanın Katovitsə şəhərində keçirilən Dünya Şəhər Forumunda məhz bu məsələlər ətrafında diskussiyalar gətirdi, müzakirələr aparıldı.

Acı reallıqlar ondan ibarətdir ki, Azərbaycan erməni işğalçıları tərəfindən 30 il uzun və qəddar işğala məruz qalmışdır. Əgər dağıdılan şəhərlərin, yaşayış məntəqələrinin sayı əsas götürülsəydi, biz belkə də dünyada ən çox və ən böyük dağıntılara məruz qalan ölkə titulu qazana bilərdik. Lakin bütün tördənli ağılaşmaz dağıntılara və vəhşiliklərə baxmadan Azərbaycanın müharibədə qalib gəldikdən sonra şəhərlərin insanların rahatlığı üçün yenidən bərpa edilməsi istiqamətində dünyanı heyretə salan layihələri reallaşdırmaqdadır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin, şəhər və kəndlərin tamamilə fərqli bir qiyafədə və ən gözəl görkəmdə bərpası üçün dövlətimiz böyük layihələr həyata keçirir, müasir dünya təcrübəsindən faydalanır. Ən məş-

hur beynəlxalq şirkətlər bərpə işlərində iştirak edirlər.

Məhz bu səbəbdən Azərbaycan Prezidenti işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına ciddi resursları istiqamətləndirir, saxələnmə iqtisadiyyatımız isə bu ərazilərdə infrastruktur layihələrini inamla reallaşdırmağa imkan verir. Əsliyə gətirmək üçün lazımdır ki, Azərbaycanla şəhərsalma prosesləri paytaxtdan tutmuş bölgələrdə bütün rayonlarda eyni səviyyədə gedir. İnsanlar böyük coşu və ruh yüksəkliyi ilə uğurlara imza atırlar.

Sadəco bir fakta diqqət yetirək ki, ölkəmizin böyük bir hissəsi işğal altında olanda belə Prezident İlham Əliyev Bakı dünyasının ən məşhur və ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirdi. Bu gün dünyanın hər yerindən Bakıya gəlmək istəyən, bu şəhəri bütün varlığı ilə sevən milyonlarla insan var. İlham Əliyev tarixin ən çətin, ağır məqamlarında paytaxt Bakının tarixi simasını qorumaqla bərabər, onu müasirləşdirdi, məşhur etdi. Dövlət başçısı eyni zamanda həm də bütün ölkədə şəhərlərin hamısının memarlığının inkişafına nail oldu. O illərdə Dağlıq Qarabağ işğal altında idi və ölkənin hərbi xərcləri təbii ki, astronomik rəqəmlərə ölcülürdü.

Dövlət başçısı sözügedən forumda videoformat şəklinə ki çıxışında qazanılan uğurları

təvəzökar bir tərzdə hamının diqqətinə belə çatdırdı: "Qeyd etmək lazımdır ki, Bakının və Azərbaycanın digər şəhərlərinin müasirləşdirilməsi və yenidən qurulması baxımından biz şəhərlərin inkişafı baxımından yenidən imkanlar və təcrübə əldə etmişik. Ən gözəl şəhərlərdən biri hesab olunan Bakı misilsiz memarlığı, park və bulvarları ilə tarixi irs və müasirliyin abəhəngliyini özündə birləşdirir".

Yaxşı yadımdadır. 2010-cu ildə Azərbaycana qonaq gələn tələbə dostum, "İzvestiya" qəzetinin baş redaktoru Vitali Abramovla Bakı gecələrinin seyrinə çıxdıq. Vitali şəhərin gözəlliyinə və insanların səmimiyyətinə heyran olmuşdu. Onun dediklərinin qısa məzmunu belə idi: "Dünyada elə dövlətlər var ki, sizdən dəfələrlə çox neft çıxarırlar, amma belə ölkələrin simasında neft amili sezilmir, Azərbaycanla isə bu sərvətin izini Bakının simasında, logistikada görməmək mümkün deyil. Sizdə insanlar da fərqlidir: mehriban və qonaqpərvərdirlər".

Azərbaycan Prezidenti sözügedən forumda videoformat şəklinə ki çıxışında qazanılan uğurları

Azərbaycan torpaqlarının 30 illik işğalı zamanı şəhər və kəndləri qəsdən dağıdıraq, hər bir mədəni və dini abidəni talan edərək həmin əraziləri urubisid və kultursidən bariz nümunəsinə çevirdiyini hamının diqqətinə çatdırdı: "Bəlkə də İkinci Dünya müharibəsindən sonra şəhərlərin bu miqyasda dağıdılması dünyanın heç bir yerində baş verməyib. Azərbaycanın 9 şəhəri və yüzlərlə kəndi Yer üzündən silinib. Ağdam şəhəri o dərəcədə dağıdılıb ki, əcnəbi mütəxəssislər onu "Qafqazın Xirosması" adlandırdılar. Füzuli şəhəri işğaldan azad edildikdən sonra Azərbaycan Ordusu orada bayrağımızı dalğalandırmağa bir dənsə də olsun tikili tapa bilməyib".

İndi işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa işləri ilə yanaşı, İşğal və Zəfər muzeyləri qurulur. Bu o deməkdir ki, düşmən heç vaxt öfv edilməyəcək və o, təərdiyi əməllərə görə tarix boyu ifşa ediləcək, məsuliyyət daşıyacaq.

Azərbaycanda sürətlə davam edən ən iddialı bərpa-yenidənqurma işləri minalardan təmizlənmə ilə başlayır. Azərbaycan Prezidenti işğal edilmiş ərazilərdə bir milyondan artıq minanın basdırıldığını, yalnız müharibədən sonra mina partlaması nəticəsində 220-dən artıq Azərbaycan vətəndaşının həlak olduğunu və yaralandığını qeyd etmişdir. Amma bu-

tün bunlar şəhərsalma işlərinin qarşısını almaq gücündə deyil. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə müasir şəhər planlaşdırılması həyata keçirilir, "ağıllı" şəhər, kənd və kənd təsərrüfatı layihələri qurulur, "yaşıl enerji" və "sıfır tullantı" konseptuaları tətbiq olunur. Zəngilan rayonunun Ağalı kənd sakinləri geri qayıdırlar. Füzuli şəhərində səkkiz aydan az müddətdə hava limanı tikildi, Zəngilan və Laçın rayonlarında daha iki hava limanının tikintisi davam edir. Azad edilmiş şəhərlərin baş planları hazırlanıb və təsdiq olunur. Qarabağ bölgəsi sənaye mərkəzinə çevriləcək, Ağdamda tamamilə yeni şəhər inşa ediləcək. Zəngilan isə park şəhərinə çevriləcək. Prezident İlham Əliyev belə deyir: "Məqsədimiz Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə uyğun olaraq inklüziv, təhlükəsiz, dözümlü və dayanıqlı şəhər və kəndlərin inşasıdır. Yeni şəhərlərdə, kəndlərdə yaşamaq və işləmək şəraiti vəhdət təşkil edəcək".

Artıq Azərbaycanda bu ilin payızında şəhərsalma mövzusunda illik əsasda konfransın Ağdamda keçirilməsi barədə məsləhətləşmələr və azad olunmuş ərazilərdə şəhərsalma proseslərinin beynəlxalq ekspertlərinin cəlb edilməsi ilə bağlı danışıqlar aparılır.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

QARABAĞ VƏ ŞƏRQİ ZƏNGƏZUR dirçəliş yolundadır

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə geniş vüsət alan bərpa-quruculuq işləri sırasında bütün kənd və şəhərlərin elektrik təchizatı xüsusi önəm kəsb edir. Bir-birinin ardınca tikintisi planlaşdırılan, təməli qoyulmuş və istifadəyə verilən elektrik enerjisi obyektləri bunun əyani təsdiqidir.

"Hər bir ölkənin energetika sistemi onun döyünən ürayidir, əsas motorudur. Bu olmasa, heç nə olan deyil. Bu olmasa, heç bir inkişafdan, heç bir investisiya qoyuluşundan söhbət gedə bilməz. Ona görə enerji olmayan yerdə inkişaf yoxdur". 2020-ci il iyunun 25-də Mingəçevir şəhərində yenidən qurulmuş "Azərbaycan" İES-in əsaslı yenidənqurmaqdan sonra açılış mərasimində Prezident İlham Əliyevin dediyi bu sözlər Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda həmin istiqamətdə gedən işləri də xarakterizə edir. Burada istifadəyə verilən müasir elektrik stansiyası və yarımstansiyalar bir çox digər sahələrin inkişafını təmin edir, nəticə etibarilə insanların doğma yurd-yuvalarına qayıtmasını təşvilədir.

Beləliklə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur getdikcə daha çox nura boyanır. Prezident İlham Əliyev regiona hər səfəri zamanı yeni elektrik enerjisi obyektlərinin təməlini qoyur, yaxud açılışını edir. Dövlət başçısının Kəlbəcər və Laçın rayonlarına bu il iyunun 26-sındakı səfərində də məhz belə oldu. Həmin gün dövlət başçısı Kəlbəcər Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin təməlini qoydu.

Hazırda Kəlbəcər rayonu ərazisində xüsusi dövlət əhəmiyyətli obyektlər və hərbi hissələrin elektrik enerjisi ilə təmin olunması istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülür. İndiyədək "Gəncə-2" yarımstansiyasından Daşkəsənə 110 kV-luq elektrik

Yolumuza işıq düşür

Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda yeni elektrik enerjisi obyektləri istifadəyə verilir

verilişi xətti çəkilib. Bu xətt Kəlbəcərin dayanıqlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təminatında mühüm rol oynayacaqdır.

Yüksək dağlıq ərazidəki çətin şərait "Azərişiq" ASC-yə işləri sürətlə davam etdirməyə mane olmur. Sovet dövründə belə elektrik enerjisinin olmadığı ucqar yerlərdə müasir elektrik şəbəkələri qurulur. Rayonun Alagöllər və digər əraziləri ilk dəfə işıq alıb, Zod qızıl yatağı ərazisində kabel xətti çəkilir.

Rayonda iki istiqamət üzrə 110 kV-luq hava xətləri bərpa edilir. Ümumilikdə rayon ərazisində müxtəlif güclərdə 15 komplekt transformator montajı aparılır. Bundan başqa, 6 ayı-ayrı istiqamətdə 35 kV-luq müasir izolyasiyalı kabel xətlərinin çəkilməsi nəzərdə tutulub. Həminin 110/35 kV-luq "İstisu" yarımstansiyasının, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının elektrik şəbəkələrini birləşdirən dairəvi elektrik təchizatı sxeminin yaradılması planlaşdırılıb.

4.4 MVt gücündə "Kəlbəcər-1" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasının (KSES) tikintisi işə yekunlaşıb. Lev çayı üzərində inşa olunan stansiya işğaldan azad

edildikdən sonra Kəlbəcərdə tikilib istismara verilən ilk enerji istehsalı obyektidir.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunan əraziləri "yaşıl enerji zonası" elan edib. Bununla bağlı dövlət başçısının tapşırığına əsasən, qələbədə sonradan ümumi gücü 20 meqavat olan "Güləbird", "Suqovuşan-1", "Suqovuşan-2" və "Kəlbəcər-1" kiçik su-enerji stansiyaları tikilərək istifadəyə verilib. İndiyədək bu stansiyalarda 30 milyon kilovatt/saat elektrik enerjisi istehsal olunub.

"Yaşıl enerji zonası" konsepsiyasına uyğun olaraq, ekoloji cəhətdən təmiz enerji istehsalı üçün "Kəlbəcər-1" KSES-də məşin zalı tikilib, yeni aqreqat, generator, idarəetmə panelləri və transformatorlar quraşdırılıb. Burada 110/6 kilovoltluq yarımstansiya da inşa edilib.

"Kəlbəcər-1" Azərbaycanın ümumi enerji sisteminə qoşulub. Yeni stansiyaların işinə təkcə Kəlbəcərdən deyil, Bakıdakı Baş İdarəetmə Mərkəzindən də nəzarət etmək və onu idarə etmək mümkündür. Qeyd edək ki, məsafədən idarə edilən bu cür stansiyalar demək olar işçi heyət

olmadan fəaliyyət göstərir. Çünki stansiyaların idarəetmə sistemi tam avtomatlaşdırılıb, xüsusi proqram təminatı ilə rəqəmsallaşdırılıb. Bu həm də istehsal olunan elektrik enerjisinin maya dəyərini daha da aşağı düşməsinə xidmət edir.

Kəlbəcər rayonundakı "Çıraq-1" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasında isə Prezident tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olub. "Yaşıl enerji" strategiyasına uyğun olaraq hazırda bu rayonda ümumi gücü 27 meqavat təşkil edən 5 kiçik su-enerji stansiyası tikilir. Kiçik su-enerji stansiyalarında ümumilikdə 9 hidroaqreqat fəaliyyət göstərəcək. Stansiyaların enerji sistemində inteqrasiya üçün 110 və 35 kV-luq xətlər çəkilir. Stansiyalar rəqəmsal qaydada mərkəzi SCADA Dispetçer İdarəetmə Sistemində inteqrasiya ediləcək. Açıqlıq-qəbulma, intellektual tənzimləmə, operativ monitorinq və təhlil aparılması mümkün olan yeni stansiyaların idarə edilməsi Kəlbəcərdən olduğu kimi, Bakıdan da həyata keçiriləcək.

Kəlbəcərdə yeni tikilən elektrik stansiyalarında il ərzində ümumilikdə 100 milyon kilo-

vat/saata yaxın ekoloji cəhətdən təmiz enerji istehsal olunacaq. Bu isə 50 milyon kubmetr təbii qazı qənaət edilməsi deməkdir.

Mütəxəssislərin fikrincə, müasir texnologiyalar əsasında bol sulu Kəlbəcər və Laçın çayları üzərində nəzərdə tutulduğundan dəfələrlə çox ekoloji cəhətdən təmiz hidroyaşıl enerji istehsal etmək mümkündür. Ümumiyyətlə, növbəti illərdə Kəlbəcər və Laçın rayonlarında yenidən qurulması təklif edilən digər kiçik su-enerji stansiyalarının ümumi gücü 82,2 MVt təşkil etsə də, yeni hesabatlara əsasən, bu həcmi iki dəfə artırmağa imkan olacaq.

"Azərişiq" Laçın rayonunda 110 kV-luq "Qorçu" elektrik yarımstansiyasının tikintisi də davam etdirir. Dövlət başçısı sözügedən səfər çərçivəsində bu obyektə olub. Rayonun Azərbaycanın ümumi enerji sisteminə qoşulması, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün ödənilən istismara verilən "Kəlbəcər" yarımstansiyasından Laçın Qorçu kəndinə 42 kilometr məsafədə ötürücü xətt çəkilir. Eyni zamanda kənddə dəniz səviyyəsindən 1800 metr yüksəklikdə 110/35/10 kilovoltluq rəqəmsal yarımstansiya tikilir.

Qeyd edək ki, yarımstansiya tikilməkdə olan hava limanının yaxınlığındadır. Qorçu kəndi mərkəz olmaqla burada 7 kəndi birləşdirən yaşayış massivinin inşası planlaşdırılır. Yeni yarımstansiya Laçın hava limanını, rayon ərazisindəki hərbi hissələri, göləcəkdə bölgədə inşa oluna- cıq bütün infrastrukturunu elektrik enerjisi ilə təchiz edəcək.

Beləliklə, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun hər tərəfində bir-birinin ardınca yeni enerji obyektləri işə düşür. Onlar yurd yerinə dönməyə hazırlaşanların yoluna işıq salır.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Şərqi Zəngəzurda möcüzələr gerçəyə çevrilir

Kəlbəcər və Laçında çətin coğrafi şəraitə rəğmən həyata keçirilən meqalayihələr Böyük qayıdışa sürətli hazırlığı göstərir

"...Biz gəlməmişik, tamamilə dağılmış 10 min kvadratkilometr ərazidə yeni həyat qururuq. Artıq yeni həyatın təzahürləri görünməkdədir. Azad edilmiş şəhərlərimizdə, kəndlərimizdə artıq geniş inşaat işləri gedir..."

İyunun 26-sı Silahlı Qüvvələr Günündə Şərqi Zəngəzur bölgəsinə səfər edən Prezident İlham Əliyevin Kəlbəcərdən bəyan etdiyi kimi, 30 il ərzində düşmənin talan etdiyi, viran qoyduğu yurdlarımız sürətlə dirçəldilir, onlara yeni nəfəs verilir.

Yollar çəkilir, tunellər inşa olunur, hava limanları tikilir, hərtərəfli infrastruktur qurulur, qədim şəhərlərimizin yeni bünövrələri qoyulur, "ağıllı şəhər", "ağıllı kənd" konsepsiyası həyata keçirilir, tarixi, mədəni, dini abidələrimiz bərpa olunur.

Bir sözlə, hər ödənilən bəbə-baba yurdundan didərgin düşən yüzminlərlə keçmiş məcburi köçkünlü Böyük qayıdışa, Qarabağa və Şərqi Zəngəzura daha da yaxınlaşıdır.

Kəlbəcərdə yaşanan qürur

Mənfur düşmən işğal altında saxladığı torpaqlarımızda bütün infrastrukturunu dağıtmış, şəhərlərimizi, kəndlərimizi yerlə-yeksan etmiş, təbii təmiz su qənaətini kəsmişdi. Vandal xislətlilərin düşündükləri ki, bu bar-bar əməlləri ilə xalqımızın əzəli yurdlarına dönüş yolunu bağlayacaqlar. Amma necə ki, şanlı Azərbaycan Ordusu Müzəffər Komandan İlham Əliyevin qətiyyətlili rəhbərliyi altında cəmi 44 gün ərzində işğalın belini sındıraraq torpaqlarımızdan qovdu, indi də dövlət başçısının birbaşa nəzarəti və diqqəti ilə bu torpaqlarda dünyada analoqu olmayan hərtərəfli böyük quruculuq və bərpa işləri aparılır. Prezident İlham Əliyev müttəməd olaraq Qarabağa və Şərqi Zəngəzur bölgəsinə səfərlər edərək yeni təməllər, bünövrələr qoyur, açılışlarda iştirak edir, eyni zamanda həyata keçirilən quruculuq prosesi ilə yerində təchiz edir.

Bu il Silahlı Qüvvələr Günündə isə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azərbaycan xalqını Şərqi Zəngəzur bölgəsindən, Kəlbəcərdən salamladı və qürurla vurğuladı ki, Kəlbəcərdə bu hərbi bayramı keçirmək əlavə zəhmət verir, bizim qəlbimizi daha da böyük qürurla doldurur.

İlham Əliyevin özünün də söylədiyi kimi, Silahlı Qüvvələr Günü müəz Kəlbəcərdə qeyd etməsinin özünün xüsusi rəmzi mənası var idi. Kəlbəcərdə yeni yaradılmış Komando qüvvələrinin hərbi hissəsinin açılışı bir daha onu göstərdirdi ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra da Azərbaycan ordu quruculuğu prosesi sürətlə gedir. Komando qüvvələri bütün digər silahlı birləşmələrlə bərabər, ölkə qarşısında duran vəzifələri yerinə yetirmək, ərazi bütövlüyünü müdafiə etmək və sərhədlərimizi qorumaq üçün bütün imkanlara malikdir. Bu həm də işğalçılara, revanşist qüvvələrə bir göz dağı, xəbərdarlıq idi ki, "Demir yumruq" yerindədir və onların hər bir ağılsız hərəkətləri başlarının yenidən əzilməsi ilə nəticələncək.

Vətəni apan yollar

Azərbaycan dövləti digər işğaldan azad edilən bölgələrdə olduğu kimi, relyefinin çətinliyinə rəğmən Kəlbəcər və Laçında da kompleks işlər həyata keçirir. Xüsusilə yeni yolların salınması, kommunikaşiyaların yaradılması istiqamətində mühüm layihələr gerçəkləşdirilir.

Hələ ödənilən avqustun 16-da Kəlbəcər və Laçın bölgəsinə səfəri zamanı dövlət başçısı İlham Əliyev bu mürəkkəb coğrafi əraziyə malik yerlərdə müstəsna əhəmiyyətli layihələrin təməllərini qoymuşdu.

Həmin vaxt Prezidentin iştirakı ilə Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yolu üzərində Murov dağında inşa oluna cıq 11,6 kilometrlik tunelin və Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolu üzərində tikiləcək 3,4 kilometr uzunluğundakı tunelin təməli qoyulmuşdu.

Yeri gəlməşkən vurğulayaq ki, Kəlbəcər və Laçında yeni yolların salınması olduqca çətin və mürəkkəb coğrafi şəraitdə həyata keçirilir. O cümlədən Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu yolu sort dağlıq və qayalıq ərazilərdən keçir, buna baxmayaraq hazırda işlər uğurla davam etdirilir. Yolun Murovdağ silsiləsindən, dünyada ən uzun avtomobil tunelindən olan Murovdağ tunelindən əlavə, bu yolda daha üç tunelin inşası nəzərdə tutulur. Tikintisinin 2025-ci ilədək yekunlaşdırılması nəzərdə tutulan Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yolu rayonun bir çox yaşayış məntəqələri ilə yanaşı, Kəlbəcər şəhərinə və məşhur İstisu ərazisinə qədər

rahat gediş-gəlişi təmin edəcək.

Ötən il dövlət başçısı Şərqi Zəngəzur bölgəsinə səfəri çərçivəsində Kəlbəcərdə 110/35/10 kV-luq "Kəlbəcər" yarımstansiyasını işə salmışdı. Eyni zamanda strateji əhəmiyyətli, həm də bölgənin sosial-iqtisadi inkişafına, turizm potensialından istifadə etməyə geniş imkanlar yaradacaq Laçın Qorçu kəndinin ərazisində inşa ediləcək Laçın Beynəlxalq Hava Limanının da təməlini qoymuşdu. Laçın hava limanı Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən ən hündürdə yerləşən aeroportu olacaq. 6 təyyarə dayanacağıının inşası nəzərdə tutulan bu hava limanı Kəlbəcər rayonu ərazisinə də hava nəqliyyatı ilə gediş-gəlişi asanlaşdıracaq.

Dağların qoynundakı şəhər

Prezident İlham Əliyevin açılış səfəri də bölgədə həyata keçirilən bütün və qoyulan təməllərin zənginliyi ilə diqqət çəkdi. Dövlət başçısının iştirakı ilə 4,4 MVt gücündə "Kəlbəcər-1" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasının açılışı oldu.

Hələ də Prezident Laçın rayonunda "Qorçu" elektrik yarımstansiyasında görülən işlərə, "Hökəriçay" su anbarı layihəsi ilə, Laçın Beynəlxalq Hava Limanında və Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolunda, Kəlbəcərdəki "Çıraq-1" Kiçik Su-Elektrik Stansiyasında tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olub. "Yaşıl enerji" strategiyasına uyğun olaraq hazırda Kəlbəcər rayonunun ərazisində ümumi gücü 27 meqavat olan 5 kiçik su-enerji stansiyası tikilir.

Artıq Kəlbəcər şəhərinin Baş planı da hazırdır və sözügedən səfər zamanı Prezident İlham Əliyev təqdim olundu. Baş planın hazırlanması zamanı Kəlbəcərin özünəməxsus simasını formalaşdırılması üçün ərazinin coğrafi yerləşməsinə, quruluşuna uyğun olaraq müxtəlif memarlıq ənənələrdə araşdırılıb, təbii edildiklə biləcəklərlə bağlı təkliflər verilib. Baş planın konseptual əsasını sağlamlıq və dağ turizmi imkanlarının inkişafı, təbii təmiz su və yaşıllıqla yanaşı, bələdiyyə sahəsi olan fərdi evlər inşa oluna cıq. Növbəti 20 il ərzində Kəlbəcər şəhərinin ərazisində 237 hektara, əhalisinin sayının isə 17 min nəfərə çatacağı proqnozlaşdırılır.

Prezident şəhərin mərkəzində salınacaq parkda tikiləcək İşğal və Zəfər muzeyləri kompleksinin, Kəlbəcər Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin təməlini də qoydu.

Qüdrətimizin nümayişi

Vaxtilə Kəlbəcər dünyada müalicəvi turizmin məşhur ünvanı kimi də tanınıb. Statistika görə, Azərbaycanda mineral suların ümumi ehtiyatının 33 faizi Kəlbəcər və Laçın rayonlarında yerləşir. Xüsusilə Kəlbəcərdəki "İstisu" bulagının suyu kimyəvi tərkibi və fiziki xüsusiyyətlərinə görə seçilir.

İyunun 26-da dövlət başçısı İlham Əliyev Kəlbəcərdə "İstisu" mineral su zavodunun, eyni zamanda "İstisu" sanatoriyasının da təməllərini qoydu. 34 hektar ərazidə salınması nəzərdə tutulan "İstisu" İstirahət-Müalicə Kompleksi gündəlik 300 nəfər qəbul etmək imkanına malik olacaq. Kompleksdə sağlamlıq-bərpa mərkəzi ilə yanaşı, 10 kotticənin tikilməsi də planlaşdırılır.

Kəlbəcərin İstisu kəndinin məşhur mineral suyu olan "İstisu" bulagı ətrafında 1928-ci ildə eyniadlı sanatoriya yaradılmışdı. İşğal dövründə sanatoriya hələ salınmış sanatoriya yeni simada tam bərpa oluna cıq və əvvəlki şöhrəti qaytarılacaq.

Göründüyü kimi, Vətən müharibəmizin üzərindən ödənilən çox qısa müddətdə Azərbaycan dövləti işğaldan azad etdiyi torpaqlarda kompleks şəkildə quruculuq və bərpa işləri həyata keçirir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur başdan yaradır, əzəli yurdlarına qayıdacaq vətəndaşlarımızı təhlükəsiz, layiqli həyat şəraitinin yaradılması üçün müstəsna səylər göstərir. Böyük Qayıdış üçün göstərilən bir daha dünyaya bəyan etdiyi kimi: "Hesab edirik ki, qısa müddət ərzində, - müharibədən cəmi ilyarım keçib, - bu genişmiqyaslı işlərin görülməsi həm gücümüzü, niyyətimizi, iradəmizi göstərir, bir daha xalqımızın böyüklüyünü göstərir. Biz bunu təkbəşinə edirik və edəcəyik".

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Dədə Qorqudun vəsiyyətinə sadıq

İşğaldan azad edilən ərazilərdə bərpa-quruculuq işləri ordumuzun daha da gücləndirilməsi ilə paralel aparılır

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən qazandığı qələbə dünya hərbi tarixində böyük hərəqlər yazılıb. Bu gün bütün dünya zəfərimizi qəbul etməklə yanaşı, postmüharibə dövründə yaranan reallıqları da dos-təkləyir.

Bununla belə Ermənistanın ağır məğlubiyətdən nəticə çıxarmadığı açıq-aydın görünür. Erməninin köhnə havanı çağırmaqla Minsk qrupunu dirçəltmək, keçmiş Dağlıq Qarabağın statusunu yenidən gündəmə gətirmək kimi mənasız tələblər ödənilməyə çalışılır. Bu işə ABŞ və Fransanın qatmaq istəsələr də, Rusiya bundan qəti şəkildə boyun qaçırır. Çünki Moskva bu məsələdə Prezident İlham Əliyevin qəti mövqeyini bilir və onu qəbul edir.

Nikol Paşinyanın KİV-ə verdiyi müsahibələr, absurd bəyanatlar və ölkəmizin əleyhinə səsləndirdiyi cəfəng fikirlər onun çərisizliyindən qaynaqlanır. Çünki müxalifət ona ciddi müqavimət göstərir və onu ölümle, hakimiyyətdən devirməklə hədələyir. Daxili çəkişmələr Ermənistanın sosial-iqtisadi durumu da dorinləşdirir. Görünən odur ki, çıxış yolu Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamıq və Türkiyə ilə münasibətləri bərpa etməkdir. Ancaq əslirə düşməncilik ruhunda təbii olunan erməni cəmiyyəti və siyasətçilər bunu qəbul edə bilmirlər.

Prezident İlham Əliyevin postmüharibə dövründə apardığı müdrik siyasət Ermənistanı daha da çətin vəziyyətə salır. Dövlət başçısının Ermənistanla sülh müqaviləsini imzalamıq üçün irəli sürdüyü 5 şərtr beynəlxalq hüquq prinsiplərinə uyğundur və bu üzədən qonşu ölkə onu qəbul etməyə məcburdur. Necə deyirlər, geriyə yol yoxdur.

Dövlət başçısının postmüharibə dövründə apardığı siyasətin üç prinsipi uğurlu yerinə yetirilir. Bu siyasət özümdə iqtisadi, diplomatik və hərbi komponentləri

birləşdirir. Hazırda işğaldan azad edilən ərazilərdə aparılan infrastruktur və iqtisadi layihələri dünya diqqətlə izləyir. Müharibə dövründə bacarıqlı sərkərdəyə məxsus keyfiyyətləri nümayiş etdirən Prezident İlham Əliyev indi də qurucu lider kimi təqdir olunur.

Müharibənin başa çatmasından ilyarım vaxt keçməsinə baxmayaraq, işğaldan azad olunan ərazilərdə nəhəng bərpa-quruculuq layihələri icra edilir. Biz buna dövlət başçısının iyunun 26-da Kəlbəcər və Laçın rayonlarına səfəri zamanı bir daha şahid olduq. Prezident İlham Əliyev Kəlbəcərdə "İstisu" sanatoriyasının təmələqoyma mərasimindəki çıxışında bu barədə demişdir: "Eyni zamanda bu fürsətdən istifadə edərək son bir il ərzində burada görülmüş işlərə də tanış oldum. Görürdüm, baxırdım, mənim göstərişlərim necə yerinə yetirilib, ümumiyyətlə, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının inkişafı ilə bağlı hansı əlavə addımlar atılmışdır. Çünki bu rayonların bərpası azad edilmiş digər rayonlara nisbətən daha çətinidir. Ona görə ki, biz hələ də Murov aşırımından keçib gəlməliyik. Qış aylarında gediş-gəliş çətinidir. Hava limanı hələ hazır deyil ki, yükləri hava yolu ilə göndərik. Ona görə bu bölgələrin, bu iki rayonun inkişafı ilə bağlı işlər gedir. Ancaq, əlbəttə, bu təbii şərait imkan vermir ki, bu işlər daha geniş vüsət alsın. Amma buna baxmayaraq, bütün infrastruktur layihələri uğurla icra edilir. Keçən il 4 su-enerji stansiyası istifadəyə verilib. Bu il isə 5 su-enerji stansiyasının istifadəyə verilməsi təmin ediləcək. Həmin 4 stansiya artıq işləyir və ümumi enerji gücümüzü artırır, bərpaolunan enerji növlərinin həcminin artırılmasına xidmət göstərir.

Yollar çəkilir. Kəlbəcər və Laçın rayonlarında 10-dan çox tunel inşa edilir. Təsəvvür edin, 10-dan çox tunel. Onların arasında ən böyük tunelin uzunluğu təx-

minən 12 kilometrdir. Biz bu tuneli Murov dağının altından çəkirik ki, buraya gediş-gəliş rahat olsun. Bu həm mülki əhali üçün, həm hərbiçilər üçün, həm də müdafiə nöqtəyi-nəzərdən lazımdır. Hazırda bütövlükdə 10-dan çox tunel tikilir və göləcəkdə bu tunellərin sayı daha da çox ola bilər".

Təqdirləyici həldir ki, işğaldan azad edilən ərazilərdə işlər müasir dünya şəhərsalma standartlarına uyğun aparılır. Çünki dövlət başçısının bərpa işlərinə öz baxışı və konsepsiyası var. Bu baxımdan Kəlbəcər şəhərinin də bərpasında müasir dünya standartları təbii oluna cıq. Üstəlik, rayonun özünəməxsus coğrafi relyefi və iqtisadi potensialı nəzərə alınacaq.

Səfər zamanı dövlət başçısına məlumat verildi ki, Kəlbəcərin Baş planının icrası zamanı şəhərin özünəməxsus simasını formalaşdırma diqqət yetirilməlidir. Bunun üçün yerli və əhəməvi memarlıq üslubundan istifadə ediləcək. Baş planın konseptual əsasını sağlamlıq və dağ turizmi imkanlarının inkişafı, təbii təmiz su və yaşıllıqla yanaşı, bələdiyyə sahəsi olan fərdi evlər inşa oluna cıq. Kəlbəcərdə də Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan rayonlarında olduğu kimi, Zəfər və İşğal muzeyləri yaradılacaq. Dövlət başçısının bu ideyası tarixi olduğu kimi yaşatmaq və göləcək nəsillərə çatdırmaq istəyindən irəli gəlir.

İşğaldan azad edilən ərazilərdə bərpa-quruculuq işləri aparılarkən sosial-iqtisadi layihələr paralel aparılır. Bölgədə elektrik enerjisi istehsal edən obyektləri buna misal göstərmək olar. Belə ki, burada tikilən və tikiləcək günəş, külək və su-enerji stansiyaları bölgənin enerjiyə olan tələbatını ödəməklə yanaşı, ixrac imkanı da yaradacaq. Üstəlik, bu elektrik stansiyaları ətraf mühitə ziyan verməyən "yaşıl enerji" mənbələri olacaq. Burada tikiləcək avtomobil

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

Azərbaycanın "ağıllı kənd" modelini təbliğ edən tədbirlər keçirilib

Özü də Brüsseldə

Avropa Parlamentində erməni işğalından azad olunmuş Azərbaycanın Zəngilan rayonundakı Ağalı kəndində uğurla həyata keçirilən "ağıllı kənd" layihəsinin təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə Avropa Parlamentinin "ağıllı kənd"lər üzrə parlament qrupunun 45 üzvü ilə yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin sədri Mirzə Əliyev və Azərbaycanın Belçikadakı səfiri Vaqif Sadiqov iştirak edəblər.

Mirzə Əliyev Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərində həyata keçirilən yenidənqurma işləri barəsində ətraflı məlumat verib. Ağalı "ağıllı kənd" layihəsi çərçivəsində görülmüş işləri avro-

parlamentarların diqqətinə çatdırıb, tədbir iştirakçılarının çoxsaylı suallarını cavablandırılıb.

Ən yüksək beynəlxalq standartlara cavab verən bu layihə çərçivəsində həmin kənddə yaşayacaq vətəndaşların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi və bu məqsədlə ən müasir rəqəmsal, həmçinin texnoloji həllərin tətbiqi böyük maraqla qarşılanıb. Tədbirdə "yaşıl enerji" mənbə-

ləri, enerji səmərəliliyi, "ağıllı kənd təsərrüfatı" üsullarının istifadəsi ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Avropa Parlamentinin üzvləri ölkəmizdə bu istiqamətdə qazanılmış təcrübə ilə yerində tanış olmaq üçün Azərbaycana səfər etmək niyyətində olduqlarını bildiriblər.

Eyni zamanda Brüsseldə yerləşən Avropa Ağıllı Kəndlər Forumunun təşkilatçılığı və Bel-

çikadək Azərbaycan səfirliyinin dəstəyi ilə keçirilmiş növbəti təqdimatda Avropa Parlamentinin deputatları, Avropa Komissiyasının rəsmiləri, Belçikadakı diplomatik korpusun əməkdaşları, tədqiqat mərkəzlərinin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak edəblər.

Tədbirdə Avropa Parlamentinin üzvü, Avropa Ağıllı Kəndlər Forumunun həmsədri Frank Boqoviç və səfir Vaqif Sadiqov layihənin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Daha sonra Aqrar Xidmətlər Agentliyinin sədri Mirzə Əliyev qonaqları Ağalı "ağıllı kənd" layihəsi çərçivəsində görülmüş işlər haqqında məlumatlandırılıb.

Növbəti tədbirdə Ağalı "ağıllı kənd" layihəsinin təqdimatı məqsədilə Avropa Komissiyasının Xarici Fəaliyyət Xidməti, Qonşuluq Siyasəti və Kənd Təsərrüfatı üzrə Baş Direktorluqların rəsmiləri ilə görüş keçirilib. Görüş zamanı Mirzə Əliyev sözügedən layihə barədə təqdimatla çıxış edib və sualları cavablandırılıb.

Daha bir kənddə şəhidlərin xatirəsi əbədiləşdirilib

Quba rayonunun Səbətör kəndində şəhidlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə inşa edilən xatirə kompleksinin açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, kompleksdə Səbətör kəndindən olan 44 günlük Vətən müharibəsinin və Birinci Qarabağ savaşının şəhidlərinin xatirə lövhələri yer alır.

Mərasimdə çıxış edənlər 44 günlük Vətən müharibəsində ordumuzun qazandığı tarixi qələbədən söz açıblar. Bildirilib ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman hərbiçilərimiz qanları, canları bahasına torpaqlarımızı azad edəblər. Bu əməl uğrunda şəhid olan qəhrəmanların xatirəsi xalqımızın qəlbində hər zaman yaşayacaq.

Çıxış edənlər şəhidlərimizin döyüş yollarından, onlarda olan yüksək vətənpərvərlik hisslərindən danışıblar. Bildirilib ki, şəhidlərimizin xatirəsinə yad etmək, onların ailələrinə hörmətlə yanaşmaq hər birimizin vətəndaşlıq borcudur.

Mərasimdə çıxış edən şəhid anaları ölkəmizdə müharibə iştirakçılarına, şəhid ailələrinə və qanlı dövrə göstərilən dövlət qayğısını yüksək dəyərləndirərək, kompleksin tikintisində əməyi olan insanlara minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Naxçıvan MR: iqtisadi sektorda orta aylıq əməkhaqqı 9,5 faiz artıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında muxtar respublika iqtisadiyyatında bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əməkhaqqı 587,4 manata çatıb.

AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosu xəbər verir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,5 faiz çoxdur. Əhalinin maddi rifah halının davamlı olaraq yüksəlməsi həyata keçirilən dövlət siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biridir. Orta aylıq əməkhaqqının artımı ilə yanaşı, Naxçıvan Muxtar Respublikasında məşğulluq tədbirlərinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi məqsədilə görülmüş işlər də insan amilinin ön planda tutulmasını aydın şəkildə nümayiş etdirir.

SDU 60 illiyinə hazırlaşır

Bu il Sumqayıt Dövlət Universitetinin 60 illik yubileyi qeyd ediləcək. Artıq yubiley münasibətilə universitetdə tədbirlər start verilib. Bu çərçivədə universitet bir qrup müəllimi Biləsuvar rayonunda səfərdə olub.

Biləsuvar şəhər Nizami Gəncəvi adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə keçirilən görüşdə Şirvan - Salyan Regional Təhsil İdarəsinin əməkdaşları, rayon ziyalıları, SDU-nun müxtəlif illərdə məzunu olmuş rayonun təhsil işçiləri, ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sinif şagirdləri iştirak edəblər.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin ruhu birdəqiqətlik sükkatla yad edildikdən sonra görüşü giriş sözü ilə açan Regional Təhsil İdarəsinin müdiri Sənan Mənsimli SDU-nun zəngin ənənələrlə malik elmi-pedaqoji fəaliyyətindən söz açıb. Bildirilib ki, biləsuvarlı gənclərin qəbul imtahanlarında bu təhsil ocağını seçməsi sevindirici haldır. Universiteti əvvəlki illərdə bitirənlər isə hazırda respublikamızın ictimai həyatında, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində çalışırlar.

Tədbirdə vurğulanı ki, 1962-ci ildə yaradılan Sumqayıt Dövlət Universiteti bu gün ölkənin və regionun nüfuzlu elmi-tədris mərkəzidir. Universitet fəaliyyət göstərdiyi dövrlərdə yalnız Azərbaycan deyil, həm də keçmiş SSRİ-nin, eləcə də bir sıra xarici ölkələrin sənaye müəssisələrini yüksəkixtisaslı kadrlarla təmin edib, ölkəmizin intellektual potensialının inkişafına dəyərli töhfələr verib.

Akiş ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Kürdəmirdə 13 kilometrlik avtomobil yolunun yenidən qurulması yekunlaşır

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən Kürdəmir rayonunda başlanğıcını Ağsu-Kürdəmir-Bəhramtəpə avtomobil yolunun 26-cı km-dən götürən 13 km-lik Qarasaqqallı-Cəyli avtomobil yolunun yenidən qurulması işləri artıq yekunlaşmaq üzrədir.

Kürdəmir rayonunun 4 minə yaxın əhalisinin yaşadığı 2 yaşayış məntəqəsinə əhatə edən yolda xüsusən payız-qış mövsümündə problemlər yaşanır. Yüksək keyfiyyətlə icra olunan yenidənqurma işləri nəticəsində bu problem aradan qaldırılıb.

AAyDA tərəfindən tikinti orazilərinə kifayət qədər canlı qüvvə və texnika cəlb olunmaqla aparılan bərpə işləri çərçivəsində uzun müddət əsaslı şəkildə təmir olunmadan istismar edilən və deformasiyaya uğramış yol 4-cü texniki dərəcəyə uyğun təkmilləşdirilib.

Yolların bu cür müasir səviyyəyə çatdırılması təkəvə yol üzərində olan kəndlərin deyil, ümumilikdə həmin rayonun sosial-iqtisadi inkişafına töhfə verir və yolboyu yerləşən yaşayış məntəqələrində sakinlərə əlavə iqtisadi imkanlar açır.

Cəlilabaddın aran hissəsində arpa və buğda biçini artıq başa çatıb. Elə buna görə də biçinin son durumunu müşahidə etmək məqsədilə yola çıxarkən Cəlilabad Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin məsləhətçisi Səlamət Hüseynovla rayon mərkəzindən çıxıb üzü cənub-qərbə uzanan asfalt yolla dağlara tərəf istiqamət götürürük.

Qarşımıza çıxan Mişar çayının üstündəki körpünü keçərkən yol yoldaşım S.Hüseynov dillənir:

- Bu körpünü rəhmətlik İbrahim Qurbanov saldı. Səhv etmərsə, 1978-ci ildə. Yaxşı adam idi. Zəhmət adamını qiymətləndirirdi. Qurucu insan kimi rayon camaatının böyük hörmətini qazanmışdı. Şəhərin küçələrini, qəsəbə və kəndləri bəzən piyada gəzərdi. Rayondakı, xüsusən Cəlilabad şəhərindəki bir çox tikililər, binalar onun yadigarlarıdır. Cəlilabaddın iqtisadiyyatı da o vaxt sürətlə inkişaf etdi. Taxılçılıq, üzümçülük sahələrində rekord göstəricilər əldə olundu. Buna görə onlarca adam ovaxtın ən yüksək təltifinə - Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görüldü, keçmiş SSRİ-nin mükafatlarını aldı. Sadə zəhmət adamları özələrinə yaxşı gün-güzəran qurdular. Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi kimi İ.Qurbanov özü də Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adını aldı. Rayon əhalisi indinin qızında xeyirdə-şərdə onu ehtiramla yad edir, ruhuna dualar oxuyur. Dediklərimizin əsasını Həyder Əliyevin şəxsiyyəti tuturdu.

Ümummilli Lider o zaman tez-tez Cəlilabada gəlir, zəhmət adamları ilə görüşüb səmimi söhbətlər aparırdı. Bunlar isə əməkçiləri daha yaxşı işləməyə ruhlandırırdı. Yol yoldaşım danışırdıca bir daha fikrimdən "insan əməllərində yaşayır" kəlamı gəlib keçir. Bu dünyada heç nə əbəsdə deyil. Bir gün gələcək bir gün də köçüb gedir. Amma onun gördüyü yaxşı işlər yad edilir, dildən-dilə düşərək illər boyu yaşayır.

Asfalt yolla alçaq dağların arasında salınmış kəndlər bir-bir arxada qalıb. Buralarda da

Reportaj

Təknəməz çörəksiz qalmayacaq

Cəlilabadda taxıl biçininin qızgın dövrüdür

biçin başa çatmışdır. Dağların döşündə biçənlərlə yanaşı, yamaşıllı üzüm bağları sanki gözə dinclik, ürəyə sərinlik gətirir.

Qarşıda növbəti dağ aşıqda gözlərimiz önündə ecazkar bir mənzərə canlanır. Bura Xəlilabad kəndidir. Dağın yamacında salınmış kənd. Hündür, yaşıl ağaclar arasında tikilmiş yeni, müasir evlər kənd əhalisinin yaşayış səviyyəsinə xəbər verir. Müstəqillik illərində ölkəmizdə gedən tikinti, quruculuq, abadlıq işləri bu kənddə də özünü göstərir. Yol kənarında uzanıb gedən boru xətti kəndin qazlaşdırılmasından xəbər verir.

S.Hüseynov kəndə yaxın yuxarı hissədə - dağlıq ərazidə işləyən kombaynı göstərərək məşinə ona tərəf sürür. Biçin aparılan yerə çatırıq. Kombayn dağın ətək hissəsindən bizə tərəf gəlir. Sahənin kəna-

rında dayanırıq. Zəmidə bir neçə nəfər var. Onlarla salamlaşırıq, hal-əhval tutur, işlərin gedişi ilə maraqlanırıq. Yol yoldaşım S.Hüseynov:

- Biçilən bu sahə qarşımızda dayanan şəxsindir, - deyir və bizi tanış edir.

Mülkiyyətçi Mənsur Cəfərov bu il məhsulun yaxşı gəldiyini söyləyir. Bizdən 10-15 addım kənarında bölmə kəndi düşdüyündən məhsuldan bəhsə bilmək üçün yol yoldaşım:

- A bala, Hüseyn, yaxına gəl görüm nə olub?, - deyə soruşur.

- Bekara şeydir, Səlamət müəllim, traktorun fərsuğunda balaca nasazlıq vardı, düzəldim. İndi işə başlayıram, - deyə otbağlayan oğlan cavab verir.

Kombayn bizə çatıb dayanır. Kombaynçı Hüseyn Teymurovla görüşüb hal-əhval tutur. İşlərinin qaydasında

olduğunu bildirir. Sonra da üzünü yükünü özü boşaldan məşinin sürücüsünə tutub:

- Hazırlaş, 5 dəqiqəyə bunker dolacaq, - deyərək bizimlə xudəhafizləşir və kabonəyə qalxır.

Bax, beləcə Cəlilabadda dağlıq ərazilərinin hamısında buğda biçini davam edir. Bu yerlərdə qışın sonu, yazın əvvəllərində kifayət qədər yağntı düşdüyündən məhsul boludur. Kombayn sardan heç bir çətinlik yoxdur. Hər gün sahələrə kifayət qədər kombayn çıxır. Bacarıqlı mexanizatorların söyi nəticəsində heç bir itkiyə yol verilmir. Ümumiyyətlə, həmişə olduğu kimi, bu dəfə də biçinə yaxşı hazırlıq görüldü. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Regional İdarəsi və rayon icra hakimiyyəti ilə birlikdə biçindən əvvəl fermerlər, torpaq mülkiyyətçiləri, mexanizatorlar, eləcə də sahənin digər işçiləri

ri üçün seminar-müşavirələr keçirilmişdir. Bunun nəticəsidir ki, biçin zamanı hələlik heç bir yağntı və ya başqa xoşagəlməz hadisə baş verməmişdir.

S.Hüseynov: - Gördüyünüz kimi, bizim zəmilərin bölmə dərhal preslənilib sahədən çıxarılır. Bölmə heyvandarlıqda fermerlərin köməyinə çatır. Onu doğrayıb qışda qüvvəli yemlə birlikdə mal-qaraya verirlər. Bu yem yaxşı çəki artırmaqla, südün keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinə müsbət təsir etməklə bərabər, heyvanların qışda sağlamlıq və gümrah çıxmasına səbəb olur.

Müsahibəmin sözüən ataların "Saxla samanı, gələcək zamanı" kəlamı ilə qüvvət verirəm. O isə:

- Tamamilə yerində deyilmiş sözlür, - deyir və sonra da əlavə edir. - Bununla iş bitmir. Hər bir əkinçi çalışır

ki, biçini qurtarandan, bölməni kipləyib götürəndən dərhal sonra sahəni tər-tər, yeni torpaq yumşaq iken şumlasın. Çünki şum gecikəndə iş çətin olur, sahə kəsek verir. Beləcə sahəni yenidən şumlamaq, mala gəzdirmək tələb olunur. Bu işə həm fermer üçün əlavə xərcdir, həm də şum traktorunun gücü düşərək tez-tez xarabə olma deməkdir. Belə kompleks işi, yeni taxıl biçib, bölməni kiplər kimi bağlayıb, dərhal yerini şumlamaq üsulu sovetlər zamanında "İppatov metodu" adlandırılırdı. Bu iş üsulu yaymağı təbliğ edərdilər.

Məlumat üçün bildirək ki, cari ilin məhsulu üçün keçən ilin payızında rayon üzrə 62 min hektarda səpin aparılmışdır. Bunun 56 min 700 hektarı buğda, 5 min 300 hektarı arpadır. Ötən mövsümdə əkin zamanı yol verilmiş nöqsanlar demək olar ki, aradan qaldırılmışdır. Yəni daha keyfiyyətli, yüksək reproduksiya, məhsuldar toxumlar əkilmişdir. Bununla yanaşı, vegetasiya dövründə aqrotexniki tədbirlər, yemləmə, ziyandırıcılar və əlaq otlarına qarşı mübarizə işləri vaxtında, keyfiyyətlə həyata keçirilmişdir. Digər tərəfdən, bu il qışın sonu, yazın əvvəllərində düşən yağntı taxıl əkinlərini cana gətirmişdir. Bütün bunlar öz bəhrəsini vermişdir. Mütəxəssislərin rəyində görə, bu il hər hektardan orta məhsuldarlıq keçən ilə nisbətən ən azı 2-3 sentner çox olacaq. Arpa biçini, demək olar ki, başa çatmış, buğda biçini də yarıya keçmişdir.

Bol məhsul üz ağılıdır. Həm yaxşı qazanc əldə edirsən, həm də dövlət, el-oba içində başın uca olur. Cəlilabaddılar hər zaman bu əhvali ruhlu ilə yaşayıblar. Sovet dövründə rayon taxılçılıq sahəsində "Azərbaycanın Ukraynası" adını nahaq almamışdı. Bu gün də belədir. Rayonda olarkən bir daha bunun şahidi olduq.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Ölkə üzrə taxıl sahələrinin 49 faizində biçin başa çatıb

Ölkənin 61 rayonunda taxıl biçini davam edir. Ümumilikdə taxıl sahələrinin 49 faizində, o cümlədən arpa sahələrinin 75 faizində biçin başa çatıb.

Biçin prosesində 1503 kombayn iştirak edir. Onlardan 649-u "Agroservis" ASC-nin rayon bölmələrinin balansında olan kombaynlardır. Bu kombaynlar ilkin mərhələdə 50 hektaradək olan sahələrdə biçin aparırlar. Bundan başqa, biçinə fiziki və hüquqi şəxslərin özəl mülkiyyətində olan 854 kombayn cəlb edilib.

Hazırda əsas biçin prosesi buğda sahələrində aparılır. Respublikanın 6 rayonunda - Ağdam, Ağcabədi, Bərdə, Saatlı, Sabirabad və Samuxda buğdanın orta məhsuldarlığı 40-50 sentner təşkil edir.

Bu il fermerlər biçin başa çatmış sahələrdə yay şumu etməyə və təkrar qarğıdalı əkinini aparmağa daha çox üstünlük verirlər. Bu gündə 87327 hektar sahədə yay şumu aparılıb, 46 rayon üzrə 5300 hektar sahədə təkrar qarğıdalı əkinini həyata keçirilib. Ən çox yay şumu Neftçala (18870 ha), Kürdəmir (10706 ha), Şəki (8195 ha) rayonlarında aparılıb.

Mədəniyyət

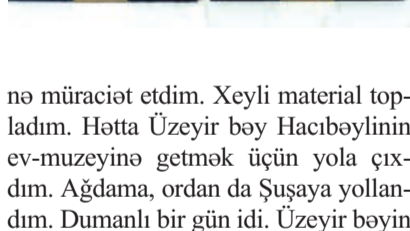
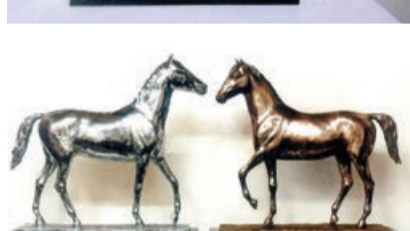
Heykəltaraşın arzuları

İstedadlı heykəltaraş Faiq Hacıyev yaradıcılığı boyu müxtəlif mövzulara müraciət edib. Vətənimizə, ölkəmizin paytaxtı Bakıya böyük sevgi ilə həsr etdiyi, eləcə də digər mövzularda yaratdığı əsərləri maraqla qarşılanıb. Ancaq heykəltaraşın dönmə-dönə işlədiyi, ayrıla bilmədiyi, vurğunu olduğu bir mövzu var. Qarabağ atları mövzusu onun üçün hər zaman xüsusi ilə doğma olub. Bu doğmaları Faiq Hacıyev atçılıq üzrə ixtisaslaşmış heykəltaraş kimi tanıdıb. Elə bağlanıb ki, sanki bu mövzunu işləməyirdi, həyatında, sənətində bir natamamlıq olardı...

Faiq Hacıyev 1957-ci il iyulun 1-də Bakı şəhərində dünyaya gəlib. Valideynləri incəsənət sahəsində çalışmasalar da, heykəltaraş kimi yetişməsinə onların, xüsusilə də atası Əjdər Hacıyevin təsiri olub. Atası da, anası da oşun Şuşanın Malibeyli kəndindən idi. Onlar paytaxtda boya-başa çatan övladlarına heç vaxt yadırgamadıqları Qarabağı, mədəniyyət beşiyi Şuşa şəhərini çox sevdirdilər. Faiq Hacıyevin sənət seçimində də, atçılıq sevimli mövzusuna çevirməsində də qarabağlı olmasının rolu böyük olub. Heykəltaraş danışıq: "Uşaqlıq illərimdə evimizdə tez-tez atlarla bağlı söhbətlər eşirdim. Atam "Uzaqdan gəlin" adlı türk-mən filmi çox sevirdi. Orda atlardan bəhs olunur. Həmin filmə atam kinoteatrda altı-yeddi dəfə baxmışdı. Hər dəfə də o barədə mənə danışdı. Bir də atam babamgilin Malibeylidə atları olduğunu söyləyirdi..."

liq məktəbində Arif Qaziyevdən dərslə alıb. 1978-ci ildə həmin məktəbi bitirib. 1980-ci ildə M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutuna daxil olanda da bacarığını at mövzusunda əsər yaratmaqla göstərib. Sonra başqa mövzularda da işləyib. Faiq Hacıyev xatırlayır: "Bizə diplom mövzusunun verdiyi 1984-cü il ələmlərdə bir tarixə təsadüf etdi. Respublika səviyyəsində Üzeyir bəy Hacıbəylinin 100 illiyi qeyd olunurdu. Bu münasibətlə mən də dahi bəstəkarın əsərləri-

nə müraciət etdim. Xeyli material topladım. Hətta Üzeyir bəy Hacıbəylinin ev-muzeyinə getmək üçün yola çıxdım. Ağdam, ordan da Şuşaya yollandım. Dumanlı bir gün idi. Üzeyir bəyin ev-muzeyində oldum. 1985-ci ildə diplom işimi təqdim etdim. Əla qiymət aldım. Üzeyir bəy Hacıbəylinin 100 illiyi münasibətlə keçirilən sərgidə iki əsərim - "Məşədi İbad" və "Arşın mal alan" da nümayiş olundu. Həmin əsərlər Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən alındı və fonda saxlandı. İnstitutu bitirəndən sonra emalatxanada işə başladım. 37 ildir həmin emalatxanada çalışıram".

Hazırladığı heykəlləri şəkillərə, filmlərə baxıb yaratmayıb. "Cidra getməyi çox sevirəm. Hələ mən uşaq olanda ailəmə, qohumlarımla birlikdə Kislodsk şəhərinə gedərdik. Ordan da bir yerdə Pyatiqorskiyə, cidra yollanırdıq. Bakıda da dərindən sonra ya cidra olardı, ya da o tövlələrdə. 1970-1980-ci illərdə ordaki atları adbaad bilirdim. Bəzən üzərində çalışdığım əsər istədiyimi kimi alınır, mənə qane etmir. Üç-dörd gün belə keçir. Görürəm nə işə mənə yorur. Atlara baxmağa gedirəm. Həm ruhum dincəlir, həm də etmoli olduqlarını müəyyənləşdirirəm. Öyrənmə prosesi hələ də davam edir".

Babasından sonra atasıgil Malibeyli kəndini tərk etmə məcburiyyətində qalsalar da, orayla əlaqələri kəsilməyib. Heykəltaraş yada salır: "Mən uşaq olanda Qarabağa, əsasən Ağdama çox gedirdik. Atamın əmisi oğlanları orda yaşayırdılar. Ağdamda qalırdıq, Şuşa-

ya, Malibeyliyə gedirdik. Bir gün fotoaparata götürüb xalam oğlu ilə Malibeyliyə, baba ocağıma getdim. O ikimortəbəli böyük mülkdə başqaları yaşayırdılar. Evin qarşısında dayandım, xalam oğlu şəkli çəkdi. Həmin mülkün şəkli indi mənim emalatxanamda divardan asılıb".

O, Qarabağa gedəndə geri dönmək istəməyib. Faiq Hacıyev deyir: "Ancaq qayıtmaq məcburiyyətindəydim. Çünki burada məktəbə gedirdim, sonralar işləyirdim. Erməni işğalçıları Qarabağ torpaqlarını ələ keçirdilər. İşğal müddəti uzandı. Əlbəttə ki, o yerlərdə qayıdacağımıza ümidim vardı, amma bizim ömrümüzün vəfa edəcəyinə ümidim yox idi. İnanmırdım ki, mən o günü görəcəyəm. Çünki bildirdim ki, çox gətirməsəydilər, beynəlxalq aləmdə bizim haqq səsimizi eşitmək istəməyirdilər. Atam 2008-ci ildə yurd həsrəti ilə vəfat etdi. Anam isə 2021-ci ildə dünyadan köçdü."

2020-ci ildə qəhrəman Azərbaycan Ordusu yağı düşməni torpaqlarımızdan qovdu. Zəfər bayramı oldu. Hələ də o əhval qalır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizi televiziya verilişlərində göstərirdilər, evdə deyirdim ki, ora getmək istəyirəm. Qismət oldu. Gedib əsirlərdən qurtulmuş Şuşamızı ziyarət etdim. Ordan torpaq və su götürdim. Anam yaşlı və xəstə idi. Ondən soruşdum ki, Şuşanın suyundan içmək istəyir-sən? Suyu yanğı ilə istədi və içdi. Doğmalarımm məzarını ziyarət etdim. İllər öncə nəhəmin məzarının yanında atamgil repressiya qurbanı olmuş babamla Böyük Vətən müharibəsindən geri dönməyən iki əminim simvolik məzarını hazırladı ki, onlar da ziyarət edə biləydim yer olsun. Qarabağdan gətirdiyim torpağı və suyu atamın, anamın və babamla əmirlərimin məzarlarını üstünə səpdim. Artıq Qarabağa yol açılb. İstəyirəm o yerlərdə gedim və günlərlə qalım, gəzib-olayım".

O, bundan sonra da Qarabağ atları mövzusunda əsərlər yaratmaq arzusunda idi. Heykəltaraş deyir: "Mən atçılığın tarixi ilə çox maraqlanmışam. İnternetdən müxtəlif dillərdə olan məlumatları oxuyuram. Azərbaycanca gölincə isə, Ağdam atçılıq zavodu 1940-cı illərin sonlarında yaradılıb. Ondən sonras məlumdur. Mən istəyirdim ki, daha qədimi öyrənim. Araşdırdım, nəticədə öyrəndim ki, 1817-ci ildə Almaniyadan gəlib atçılığın inkişafı üçün Qarabağdan 25-ə yaxın at alıb aparıblar. Almanlar çox səliqəli və dəqiq şəkildə atların adını, boyunu, rəngini, necə saxlanıldığını, neçə bala verdiklərini qeyd ediblər, rəsmləri də var. Topladığım materiallar əsasında 2016-cı ildə Vasif Quliyevin redaktorluğu ilə "Şuşa" nəşriyyatında "Qarabağ atları tarixdə və incəsənətdə" adlı kitab nəşr etdik".

2017-ci il martın 25-də Belçikanın Ham şəhərində heykəltaraş Faiq Hacıyevin yaratdığı "Qarabağ atı" adlı abidə qoyuldu. Belə ki, Azərbaycan Atçılıq Federasiyasının köməyi ilə orsayə götürülmüş abidə Azərbaycan-Belçika Dostluq Comiyəti tərəfindən Ham bələdiyyəsinə hədiyyə edildi və şəhərin mərkəzi meydanında ucaldı.

Bu ilin may ayında isə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Kraliçəsi II Elizabet Azərbaycan Respublikasının Atçılıq Federasiyasının (ARAF) prezidenti Elçin Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini Vindzor sarayında qəbul etdi. Kraliçə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin hədiyyəsi - "Söhret" adlı Qarabağ atı təqdim olundu. Həminin Azərbaycanın tanınmış heykəltaraş Faiq Hacıyevin yaratdığı "Alxan" adlı Qarabağ, "Qalxan" adlı Dilbaz atlarının heykəlləri Kraliçəyə hədiyyə edildi.

Faiq Hacıyev araşdırmalarını davam etdirir. Araşdırmalarının nəticəsi olaraq Azərbaycanda atçılığın tarixini əks etdirən yeni bir kitab hazırlayıb təqdim etməyi düşünür. Arzuları çoxdur. Onlardan biri də bu ilin payızında ilk fərdi sərğisini keçirməkdir. Uzun illər Azərbaycanda və bir sıra xarici ölkələrdə keçirilən müxtəlif beynəlxalq sərgilərdə iştirak edib. Heykəltaraş ilk fərdi sərğisini həm də 65 illiyində yadradıqlıq hesabata olaraq nəzərdə tutub.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanda son illər turizmin inkişafı istiqamətində ciddi işlər görülsə də, ölkəmizin ən böyük turizm potensialına malik Qarabağ və Şərqi Zəngəzur işğal altında olduğundan bu proseslərdən kənardadır. Füsunkar təbiəti, saf havası, müalicəvi suları, tarixi abidələri ilə dillərdə dastan olan bu diyar artıq yağı tapdığından azad edilib. Barlı-bərəkətli torpaqlarımızda həyat yenidən bərpa olunur. Azadlığınə qovuşmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur quruculuq, abadlıq işlərinin mərkəzinə çevrilib.

Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən "Qarabağda turizm resurslarının təhlili və turizm potensialının mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi" layihəsi icra olunur. Bu ərazilərin turizm resurslarının daha dərinəndən öyrənilməsi və bölgənin turizmin inkişafı baxımından gələcək perspektivlərinin dəqiqləşdirilməsi olduqca mühüm iş hesab edilir. İnfrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi onu göstərir ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası Azərbaycan dövləti üçün prioritet məsələdir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yenidən turizm regionuna çevriləcək

Bölgənin zəngin turizm potensialı var

Qarabağda turizmin müxtəlif növlərinin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur. Təsəvvüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev çıxışlarında azad olunmuş torpaqlarda əsas fəaliyyət sahələri kimi turizmi də xüsusi qeyd edir, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun zəngin turizm potensialının olduğunu vurğulayır: "Bu potensial imkan verir ki, biz oranı Azərbaycanın əsas turizm zonalarından birinə çevirək. Mədəni-tarixi abidələrimiz dağıdılmasa, onları bərpasından sonra həmin istiqamətlərə turların təşkili mümkün olacaq".

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə müalicəvi suların olması buranın sağlamlıq turizmi baxımından böyük imkanlara malik olmasından xəbər verir. Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən qeyd edilmiş "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə turizmin inkişafına dair Fəaliyyət Planı"na uyğun olaraq həmin ərazilərdə strateji inkişaf, turizmin inkişafı və təşviq olunması, turizm və rekreasiya zonalarının yaradılması, sağlamlıq və qış turizmi resurslarının layihələndirilməsi və digər tədbirlərin icrası nəzərdə tutulmuşdur. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, vaxtilə həmin ərazilərdəki sanatoriya buraları müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən insanların üz tutduqları müalicəvi məkanlardandır. Dünyanın ən qədim insan məskənlərindən biri - Azık mağarası və başqa tarixi abidələr də məhz bu regionda yerləşir.

Dövlət Turizm Agentliyindən verilən məlumata görə, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə dayanıqlı turizmi və turizm klasterlərinin inkişafı, təşviqədi və tənzimləyici siyasət mexanizmlərinin işlənilməsi, innovativ texnologiyaya əsaslanan təbii, turizm infrastrukturunu, dövlət-özəl əməkdaşlıq və digər prioritet istiqamətlər əsasında Qarabağ üzrə regional turizm strategiyaya layihəsi hazırlanmışdır.

Regionun turizm potensialı genişdir

Zəngilan Azərbaycanın böyük yeraltı və yerüstü sərvətlərə malik olan ən önəmli rayonlarından biridir. Burada mühüm müalicəvi termal sular var. Vaxtilə dünyanın müxtəlif yerlərindən həmin termal sanatoriya turistlər gəlir, orada müalicə alır, istirahət edirdilər. Bu baxımdan Kəlbəcər, Şuşa və Zəngilanın bu cür termal sanatoriya turizmi istifadəyə verilməsi ilə həmin mərkəzlərdə yerli və xarici turistlərin gələcəyi şübhəsizdir.

Kəlbəcər və Laçın rayonlarının SSRİ dövründə turizm bölgəsi kimi tanınması əsas gətirərk dəyə bilirik ki, bu ərazilər də yenidən Azərbaycanın turizm bölgəsinə çevriləcək. Regionda qış turizminin inkişafı üçün də olduqca əlverişli şərait var. Dəmirçidam və Zivəl kəndləri, İstisu qəsbəsi turizmin bu sahəsi üçün olduqca cəlbədiçidir.

Qarabağ regionunda sağlamlıq-kurort infrastrukturunun qurulması üçün də hərtərəfli şərait var. Kəlbəcərdə məşhur termal-mineral su olan İstisu bulağı ətrafında salınmış kurortun yeni-

Şahbulaq qalasına dair ilkin memarlıq və turizm inkişaf konsepsiyası hazırlanmışdır.

Xarici səyyahlar maraqlı göstərilir

Müxtəlif ölkələrdən olan növbəti səyyah qrupunun azad edilmiş ərazilərə səfəri də bu günlər başa çatmışdır. Səfərdə 10 ölkədən - Danimarka, Almaniya, ABŞ, Sinqapur, Ukrayna, Türkiyə, İspaniya, Macarıstan, Hindistan və İsveçdən dünyəca tanınmış 24 səyyah iştirak etmişdir. Xarici qonaqlar Şuşada aparılan bərpa və yenidənqurma işləri ilə tanış olmuşlar. Səfər iştirakçılarına ermənilərin bu gözəl məkanda törətdikləri dağıntılar barədə məlumat verilmişdir.

Səyyahlar azad edilmiş ərazilərə səfərdən Məmmun qaldıqlarını bildirərək diqqətə çatdırmışlar ki, Azərbaycan hökuməti azad edilmiş əraziləri sürətlə bərpa edir və bu yerlər yaxın gələcəkdə gözəl turizm bölgəsinə çevriləcək.

Xəbər verdiyi kimi, iyunun 28-də Dövlət Turizm Agentliyinin təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən İslam Əməkdaşlığı Təşkilatının Turizm Nazirliyinin 11-ci Konfransında Turizmin İnkişafı üzrə Qətnamə və Bakı Bəyannaməsi qəbul edilib.

"Turizmin İnkişafı üzrə Qətnamə" sənədində azad olunmuş torpaqlarda təbii resursların qanunusuz istismarı, ekosistem və şəhər infrastrukturunun, xüsusilə mədəni və tarixi irsin məhv edilməsi, eləcə də Ermənistan ərazisində islam mədəni və tarixi abidələrinin dağıdılması pislənilib. Həmçinin qətnamədə Azərbaycanın işğaldan azad olunan torpaqlarında infrastrukturunun inkişafı layihələrinin icrasına üzv dövlətlərin özəl sektorun cəlb edilməsi imkanları haqqında qərar qəbul edilib.

"Bakı Bəyannaməsi" sənədində qarşılıqlı maraqlar əsasında üzv ölkələr arasında sağlamlıq, eko, mədəni və kənd turizminin inkişafı, birgə təşəbbüslərin dəstəklənməsi, sərgidən qurulmasına başlanmasını hamımız gözləyirdik. Xalq arasında "Xotavəng" və yaxud "Xudavəng", yəni "Tanrı məbədi" adlandırılan monastır kompleksi də Kəlbəcərdə yerləşir. Bura təbii imkanlarına, həm də tarixinə görə daim turistlərin marağı dairəsində olub. Həmçinin Laçının da turizm potensialı böyükdür. Rayon qədim Tunc dövrünə aid olan kurqanlarla zəngindir və turistlər üçün cəlbədiçidir.

Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı regionda turizmin inkişafında müstəsna rol oynayacaq. Əhəmiyyətli rol, Prezidentin sərəncamı əsasında Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi Füzuli, Xocavənd və Şuşanın turistlər üçün əlçatan olmasını təmin edəcək.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin geniş turizm potensialını nəzərə alaraq, Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən "Yolumuz Ağdama" və "Füzuli-Xocavənd" birgünlük tur marşrutlarının layihələri təqdim edilmişdir. Layihə sənədi əsasında Ağdam rayonunun işğaldan azad edilmiş hissəsində Prezidentin Xüsusi Nümayəndəliyi ilə müvafiq əməkdaşlıq əsasında "Yolumuz Ağdama" turizm marşrutunun təşkili ilə bağlı tələb olunan müvafiq infrastruktur işləri həyata keçirilmişdir. Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən

Elşən YƏHYAYEV,
"Azərbaycan"

Qarabağın inci bulaqları

Şuşa İsa bulağı, Xan qızı bulağı, Meydan bulağı, Şor bulaq, Sekili bulağı, Qotur bulaq, Köçərli, Mamayı, Çuxur, Hacı Yusifli, Xocamircanlı, Seyidli, Təzə məhəllə bulaqları ilə məşhurdur.

Bu qədim şəhərdə on yeddi məhəllə, hər məhəllənin də öz bulağı, öz məscidi, öz hamamı var idi. Təəssüf ki, 1992-ci ilin may ayında Şuşa şəhərini işğal edən erməni vandalları Şuşanın bütün gözlənilməzliyi məhv etməyə şübhəsizdir. Belə hesab edilir ki, onların yerini qravitasiya su təchizatı müəyyən edib, müstəqil memarlıq rolunu oynayan bu bulaq küçə qovşağının bütün kompozisiyasını əks və təşkil edir.

Əksəriyyəti kifayət qədər yüngül, ölçüləri kiçik, adətən kubik formada, plastik dizaynı fasad arxitekturasına malik Şuşa bulaqlarının yeni üslubda hazırlanmış kiçik formalı memarlıq abidəsi kimi şəhərin küçə və meydanlarının əsasını təşkil edən bulaqların əhəmiyyəti dərəcədə

Şor bulaq 1854-cü ildə şəhərin varlı adamlarından olan Rosibala Zəkəriyyə oğlu tərəfindən çəkilib. Bulağın suyu bir qədər şor olduğu üçün əhali arasında belə adlandırılıb.

Adətən, Şuşa şəhərində bulaqlar şəhər meydanlarında tikilirdi. Araşdırmalara görə, onlar bəzi hallarda, ümumiyyətlə, məhəllə meydanları ansambllarının tərkibinə daxil edilirdilər. Ancaq on izdihamlı küçələrdə və yolaçırlarında salınıb, onlara müəyyən şəhərsalma ifadəliliyi verirdilər. Bulaqların bu cür yerləşdirilməsi sifət mühəndislik və santexnika mülahizələri ilə əsaslandırılıb. Belə hesab edilir ki, onların yerini qravitasiya su təchizatı müəyyən edib, müstəqil memarlıq rolunu oynayan bu bulaq küçə qovşağının bütün kompozisiyasını əks və təşkil edir.

Əksəriyyəti kifayət qədər yüngül, ölçüləri kiçik, adətən kubik formada, plastik dizaynı fasad arxitekturasına malik Şuşa bulaqlarının yeni üslubda hazırlanmış kiçik formalı memarlıq abidəsi kimi şəhərin küçə və meydanlarının əsasını təşkil edən bulaqların əhəmiyyəti dərəcədə

tamamlandı, bəzədiyi, ümumşəhər ansamblların üslub vəhdətinə gözəllik verdiyi bildirilir.

Şor bulaq Şuşa şəhəri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunanadək fəaliyyət göstərdi.

Mamayı bulağı

Bir başqa məşhur bulaq Şuşanın Mamayı məhəlləsində yerləşirdi. Məhəllənin adına uyğun olaraq, Mamayı bulağı adlandırılırdı. Bulaq məscidin yerləşdiyi daş kub şəkili meydana deyil, iki kiçik çayın kəsişməsində tikilmişdi.

Mamayı bulağının tarixi barədə yazılanlarda məlum olur ki, şəhərin bu məhəlləsində içməli su kəlləyi çəkilmiş. Hətta ilk hərbi kəməllərin yerləşdiyi Şuşa məktəbinin həyətinə də su yox imiş. Əsgərlər qardan su mənbəyi kimi istifadə edirdilər. Məhəllə sakinlərinin içməli su ilə təmin olunması üçün Mamayı məhəlləsində bulaq tikilib. Bulağın inşasına XX əsrin əvvəllərində Şuşa şəhərinin tanınmış sahibkarlarından biri olan Səməd ağa Cavanşir 10 min manat pul xərcləyir. Bulağın üzərindəki

kitabxanada onun Səməd ağa Cavanşirin vəsəti hesabına inşa edilmişdi göstərilir.

Beləliklə, Səməd ağa Cavanşirin silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunanadək fəaliyyət göstərdi. Səməd ağa Cavanşir Şuşada müsəlmanlar yaşayan daha bir məhəlləyə içməli su kəməri çəkilib. Şəhərin bu hissəsində yaşayanların su təchizatı problemi aradan qaldırılıb.

Məhəllə Mamayı noslinin adı ilə bağlı idi. Əhali də məhəllənin adını bulağa verdi. Ancaq Səməd ağanın xeyirxahlığı unudulmayıb.

Təəssüf ki, erməni saxtakarları otuz ilə yaxın davam edən işğal müddətində Azərbaycanın bir çox qədim, xalqımız üçün misilsiz milli-mənəvi dəyərləri olan abidələri öz adlarına çıxarmağa cəhd göstərdilər. Bu məqsədlə abidələrin üzərindəki onları əsl tarixini əks etdirən yazılan pozdular, xaçlarla örtməklə tariximizi saxtalaşdırmağa çalışdılar. Mamayı bulağının üzərindəki ərəb əlifbası ilə olan yazı da erməni işğalından sonra götürüldü, xəş işarəsi həkk edildi...

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ (UNEC)

2022/2023-cü tədris ilində aşağıdakı ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla

təkrar ali təhsil almaq üçün sənəd qəbulunun müddəti 2022-ci ilin sentyabr ayının 1-dək uzadılıb

- 050406 Maliyyə
- 050409 Mühəsibət
- 050405 İqtisadiyyat
- 050401 Beynəlxalq ticarət və logistika
- 050410 Statistika
- 050408 Menecment
- 050404 Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi
- 050402 Biznesin idarə edilməsi
- 050407 Marketing
- 050807 Sosial iş
- 050504 Ekologiya

- 050616 İnformasiya texnologiyaları
- 050615 İnformasiya təhlükəsizliyi
- 050509 Kompüter elmləri
- 050638 Sənaye mühəndisliyi
- 050606 Ekologiya mühəndisliyi
- 050635 Qida mühəndisliyi
- 050622 Maşın mühəndisliyi
- 050623 Materiallar mühəndisliyi
- 050619 Kommunikasiya sistemləri mühəndisliyi
- 050607 Elektrik və elektronika mühəndisliyi
- 050306 Dizayn (sahələr üzrə)

UNEC-in Zaqatala filialı üzrə

- 050406 Maliyyə
- 050405 İqtisadiyyat
- 050409 Mühəsibət
- 050408 Menecment

- 050616 İnformasiya texnologiyaları
- 050402 Biznesin idarə edilməsi
- 050407 Marketing
- 050810 Turizm işinin təşkili

Təkrar ali təhsilə sənəd qəbulu ancaq elektron qaydada <http://www.kabinet.unc.edu.az> internet linki vasitəsilə həyata keçirilir. Qeyd olunan ixtisaslara qəbul olmaq istəyənlər tələb olunan sənədləri elektron qaydada təqdim edir və müvafiq tələblərə cavab verdikləri halda təkrar ali təhsil almaq hüququnu qazanırlar.

Təkrar ali təhsil almaq istəyənlər aşağıdakı sənədləri elektron formada təqdim etməlidirlər:

- Rektorun adına orizə;
- Ali təhsil haqqında sənədin (diplomun) notarial qaydada təsdiqlənmiş surəti (diploma əlavə ilə birlikdə);
- 3x4 sm ölçüdə fotosəkil;
- Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.

QEYD: 1993-cü ildən sonra xarici ölkələrdə ali təhsil almış şəxslər yalnız diplomları mövcud qaydada Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən tanındıqdan sonra universitetdə təkrar ali təhsil ala bilərlər.

Ünvan: Akademik Həsən Əliyev küçəsi, 135, otaq 518

Tel.: (012) 564 38 92

Mobil: (070) 578 08 59 (həmçinin WhatsApp ünvanı)

Facebook ünvanı: <https://www.facebook.com/uncetkraralitesil/>

Ermənistanın dövlət borcu 10 milyard dollara yaxınlaşır

Ölkədə sosial-iqtisadi böhran milli fəlakətə çevrilir

Son ayların təhlili Ermənistanda sosial-iqtisadi durumun getdikcə daha ağır vəziyyətə düşdüyünü, ölkədə insanların böyük məhrumiyyətlər içində yaşamağa məcbur olduğunu göstərir. Bu vəziyyətdən xilas olmaq üçün isə mövcud Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən əhəliyə hansısa inandırıcı perspektiv vəd edilmir. Bütün bunlar Ermənistan iqtidarı ilə əhəli arasında daha böyük uçurumun yaranmasıyla müşayiət olunur.

Ermənistan Maliyyə Nazirliyinin məlumatına görə, 2022-ci il may ayının sonunda dövlət borcu təxminən 9 milyard 581 milyon dollar təşkil edib ki, bu da ilin əvvəli ilə müqayisədə 355 milyon dollar və ya 3,8 faiz çoxdur. Daxili borc 18,2 faiz artaraq 3 milyard 047 milyon dollar təşkil edib. Əgər bu ilin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda dolların məzənnəsi aşağı olarsa, Ermənistanın dram ifadəsində dövlət borcu daha da olarsa, o zaman dövlət borcu ÜDM nisbəti proqnozlaşdırılan 60,2 faizdən aşağı olacaqdır. Dollar ucuzlaşanda dövlət üçün borc yükü müəyyən qədər yüngülləşir. Ermənistanın dövlət borcunun əsas hissəsini, təxminən 70 faizini xarici borclar təşkil edir. Əsasən dollarla alınır və ödənilir, lakin dövlət büdcəsindən məbləğ təbii olaraq Ermənistan dramı ilə verilir, ona görə də dollar nə qədər ucuz olsa, dövlət borcunun əsas məbləğlərinə və faiz ödənişlərinə bir o qədər az vəsait yönəldilir. May

ayının sonundan, xüsusən də iyunun ilk iki həftəsində dram dollar qarşısında kəskin bahalaşdı.

Digər tərəfdən ailəsinə dolandırmaq xatirinə ölkəni tərəkənlərin sayının artması, iş adamlarına açıq-aşkar təzyiqlər göstərilməsi və onlardan haqq tələb olunması, istər xarici, istərsə də yerli investorların Ermənistan sarmayə yatırmaqdan boyun qaçırması investisiya qoyuluşunun kəskin şəkildə azalmasına təsir edən başlıca amillərdəndir. Xarici investolar iqtisadi inkişafı sual altında olan və məmurların öz səlahiyyətlərini aşaraq özbaşımca amillərdəndir. Xarici investolar iqtisadi inkişafı sual altında olan və məmurların öz səlahiyyətlərini aşaraq özbaşımca amillərdəndir. Xarici investolar iqtisadi inkişafı sual altında olan və məmurların öz səlahiyyətlərini aşaraq özbaşımca amillərdəndir.

Bu arada Ermənistan Mərkəzi Bankı illərdir böyan edir ki, ölkə "üzən məzənnə" siyasəti aparır. Bu gün isə İrəvanda dolların və avronun məzənnəsi kifayət qədər sürətlə aşağı düşür, əvəzində rublun qiyməti qalxır, bu da təbii olaraq Ermənistan vətəndaşlarında ölkənin maliyyə bazarında baş verənlərə bağlı böyük həyəcan yaradır. Ermənistan geniş geosiyasi və geoiktisadi dəyişikliklərin təsirinə hiss edir ki, bu da bir neçə amildə özünü göstərir və bununla da məzənnə bazarında əhəmiyyətli dəyişikliklərə səbəb olur.

Ukrayna münaqişəsi fonunda Ermənistanın Rusiya qazının pulunu rubla

ödəməyə başladığı barədə məlumatlar var idi. Bu o deməkdir ki, Ermənistanda dollara tələbat ən azı "ArmRosQazprom"un "Qazprom"a ödəməyə gətirdiyi qədər azalıb. Nəticədə valyutaya tələb ayda on milyonlarla dollar azalıb, bu da onun ucuzlaşmasına səbəb olan amildir. Üstəlik, tələbatın azalması ilə yanaşı, məsələn, Rusiyaya qarşı beynəlxalq sanksiyalar fonunda Ermənistan köçən on minlərlə rus təklif çatışmazlığını artırır. Onların əksəriyyəti rubla deyil, dollarla ölkəyə gəlir. Bu isə o deməkdir ki, Ermənistanda dollara tələbat azalıb, əvəzində təklif artıb, bu da təbii olaraq onun qiymətinin ucuzlaşmasına "təhəvilə" verir.

2021-ci ildə ölkədə nominal ömək-haqqı 7,6 faiz, qiymətlər isə 7,2 faiz artıb. Belə çıxır ki, işçilərin real gəlirlərində cəmi 0,4 faiz artım olub. Bundan əlavə, orta real gəlirlərdən danışıqdan pənsiya, müavinət və s. sahəsində azalma əslində daha böyükdür.

Banklarda isə vəziyyət çox acınacaqlıdır. İl ərzində Mərkəzi Bankın ehtiyatları təxminən 200 milyon dollar azalıb. 2021-ci ilin sonunda iqtisadiyyata kredit verilməsi məhdudlaşdırılıb. Bununla bərabər, 2021-ci ilin mart-dekabr aylarında kommersiya bankları tərəfindən verilən kreditlərin həcmi 150 milyard dram azalıb.

Beləliklə, proseslər Ermənistanın sürətlə məhvinə doğru yaxınlaşdığını bir daha təsdiq edir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının inzibati binalarında istismar olunan videomüşahidə və kart buraxılış sistemlərinin dəstəklənməsi xidmətinin satın alınması ilə bağlı 22 aprel 2022-ci il tarixdə dövlət satınalmalarının vahid internet portalı və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının rəsmi internet sahifəsində elan edilib və elektron satınalma prosedurları çərçivəsində keçirilmiş açıq tender üzrə Satınalmalar komissiyasının 20 iyun 2022-ci il tarixli qərarına əsasən "B2B GROUP" MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Satınalmalar komissiyası

Masallıda ötən əsrin 60-cı illərində qurulan elektrik şəbəkəsi tarixə qovuşur

"Azərişiq" ASC ölkənin bütün regionlarında yenidənqurma işlərini davam etdirir

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə "Azərişiq" ASC tərəfindən həyata keçirilən investisiya layihəsi çərçivəsində Masallının Eminli və Ərəb kəndlərinin elektrik şəbəkəsi yenidən qurulur.

"Azərişiq" ASC-nin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, yenidənqurma işləri çərçivəsində 171 abonent

olan Eminli kəndində 5 ədəd kompleks transformator məntəqəsi quraşdırılacaq. 12 kilometrə yaxın 10 kV-luq, 11 kilometrəndən çox 0,4 kV-luq elektrik xətti yenilənəcək. Masallının Ərəb kəndində də yenilənmə işləri davam etdirilir. 156 abonent olan kənd ərazisində 2 ədəd kompleks transformator məntəqəsi quraşdırılacaq, 7 kilometrə yaxın 10 kV-luq, 10 kilometrəndən çox 0,4 kV-luq elektrik xətti də

yişdiriləcək. Hər iki kənddə elektrik sayğacları yenisi ilə əvəz olunacaq.

Bununla yanaşı, rayonun Xıramdahlı və Mollaoba kəndlərində də yenidənqurma işləri aparılır. İşlər yekunlaşdıqdan sonra ümumilikdə 2000-ə yaxın abonent keyfiyyətli, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin ediləcək.

Xatırladaq ki, investisiya layihəsi bütün regionlarda 100-dən çox kəndi əhatə edir.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzi Publik Hüquqi Şəxsin açığ tender elan edir

LOT 1 - Protez-ortez məmulatlarının istehsalında istifadə olunan kompleksləşdiricilərin, xammal-materialların və bir sıra hazır reabilitasiya vasitələrinin satın alınması.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

İştirak haqqı: Tenderdə iştirak haqqı müəyyən edilmir.

Tenderdə iştirak etmək üçün tələb olunan sənədlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün orizə.
- Məlgöndərənin (podratçının) tam adı, hüquqi statusu, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər məcburi ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinə yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı (Üçütdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır). Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir; 01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir.
- Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki və maliyyə imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə strukturu, etibarlılığının olması (müvafiq təsdiq edici sənədlər təqdim olunmalıdır).
- Öz ömüründən sərbəst və məhdudiyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması (Üçütdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır). Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir.
- Müflis elan olunmaması, ömürlü vəsaitə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması.
- Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi (Məlgöndərənin (podratçı)

Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən məhkumluq ilə bağlı arayış alır. 01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir.

8. Müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növünün həyata keçirilməsi və ya müəyyən hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması.

9. Tenderin Əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulduğu halda, iddiaçı "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 28.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan tender təklifinə işin icrası üçün müqavilə imzalayacağı subpodratçı barədə məlumatları (konkret subpodratçının adı göstərməklə) göstərməlidir.

10. İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti.

11. Məlgöndərənin (podratçının) son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış (01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış təqdim olunmalıdır).

12. Tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır).

13. Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır).

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (notarial qaydada təsdiq olunmuş surətləri) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 04.08.2022-ci il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərflərdə 15.08.2022-ci il saat 17:00-a qədər Bakı şəhəri, Əhmədli qəsəbəsi, Seyid Əzim Şirvani küçəsi, 3 ünvanında yerləşən Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzinin binasına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təkliflərinin açılışı 16.08.2022-ci il saat 17:00-da Bakı şəhəri, Əhmədli qəsəbəsi, Seyid Əzim Şirvani küçəsi, 3 ünvanında yerləşən Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzinin binasında Tender komissiyasının iştirakı ilə aparılacaqdır.

İddiaçı və ya onun notarial qaydasında təsdiqlənmiş sənəddə müvəkkil etdiyi şəxs tender prosedurlarının açılışında iştirak edə bilər. Müvafiq orqanlardan tələb olunan sənədlərin alınması cari ayı əhatə etməsi mütləqdir.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzi Publik Hüquqi Şəxsin açığ tender elan edir

LOT-2: Protez-ortez məmulatlarının istehsalında istifadə olunan kompleksləşdiricilərin, xammal-materialların və bir sıra hazır reabilitasiya vasitələrinin satın alınması.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

İştirak haqqı: Tenderdə iştirak haqqı müəyyən edilmir.

Tenderdə iştirak etmək üçün tələb olunan sənədlər:

- Tenderdə iştirak etmək üçün orizə.
- Məlgöndərənin (podratçının) tam adı, hüquqi statusu, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər məcburi ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinə yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı (Üçütdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır). Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir; 01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir.
- Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki və maliyyə imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə strukturu, etibarlılığının olması (müvafiq təsdiq edici sənədlər təqdim olunmalıdır).
- Öz ömüründən sərbəst və məhdudiyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması (Üçütdə olduğu vergi orqanından alınmalıdır). Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir.
- Müflis elan olunmaması, ömürlü vəsaitə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması.
- Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi (Məlgöndərənin (podratçı)

Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən məhkumluq ilə bağlı arayış alır. 01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir.

8. Müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növünün həyata keçirilməsi və ya müəyyən hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması.

9. Tenderin Əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulduğu halda, iddiaçı "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 28.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan tender təklifinə işin icrası üçün müqavilə imzalayacağı subpodratçı barədə məlumatları (konkret subpodratçının adı göstərməklə) göstərməlidir.

10. İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti.

11. Məlgöndərənin (podratçının) son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyəti dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış (01.06.2022-ci il tarixdən sonra alınmış arayış təqdim olunmalıdır).

12. Tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır).

13. Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır).

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (notarial qaydada təsdiq olunmuş surətləri) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 04.08.2022-ci il saat 15:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərflərdə 15.08.2022-ci il saat 15:00-a qədər Bakı şəhəri, Əhmədli qəsəbəsi, Seyid Əzim Şirvani küçəsi, 3 ünvanında yerləşən Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzinin binasına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təkliflərinin açılışı 16.08.2022-ci il saat 15:00-da Bakı şəhəri, Əhmədli qəsəbəsi, Seyid Əzim Şirvani küçəsi, 3 ünvanında yerləşən Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzinin binasında Tender komissiyasının iştirakı ilə aparılacaqdır.

İddiaçı və ya onun notarial qaydasında təsdiqlənmiş sənəddə müvəkkil etdiyi şəxs tender prosedurlarının açılışında iştirak edə bilər. Müvafiq orqanlardan tələb olunan sənədlərin alınması cari ayı əhatə etməsi mütləqdir.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları Amil Novruzova əzizi

ƏLÖVSƏT HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə bəsağlığı verir.

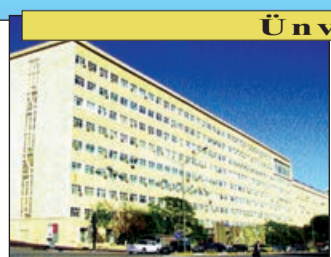
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) kollektivi Beynəlxalq iqtisadiyyat kafedrasının müəllimi Emiliya Əhmədovaya atası

OQTAY DADAŞOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə bəsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsuliyyətli katib - 539-43-23,
Məsuliyyətli katib müavinləri - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-40,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəsibət - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb səhifələnməsi,
"Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
söylənilənlərlə bərabər,
dərəcəli gəndərilmə digər
yazılarda fəkilirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 3831
Sifariş 1803
Qiyməti 40 qəpik